

18. MODUL

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

A szociális szakmacsoportban dolgozók

- támogató, segítő tevékenységet végeznek;
- ellátják a szociális segítség alapfeladatait;
- gyermekgondozást, ifjúságsegítést, felnőtt- és idősgondozást, családsegítést végeznek;
- információs és tájékoztató, tanácsadó tevékenységet látnak el;
- közösségi és kistérségi társadalmi integrációt segítő feladatokat végeznek.

A szociális területen dolgozó szakemberek a segített személyekkel együttműködve, az ő aktivitásukra építve végzik a gondozást, fejlesztést célzó tevékenységüket. Felmérik a szociális szükségleteket, a mozgósítható erőforrásokat, amelyekhez hozzárendelik a segítségnyújtás lehetséges formáit. Információs és tájékoztató, tanácsadó tevékenységet végeznek, fejlesztik a segített személy társadalmi, közösségi részvételét, aktivitását.

A nevelő-gondozó tevékenységet ellátó szakember, a pedagógus, a gyógypedagógus segítőtársaként a bentlakásos, valamint napi bejárásos gyermek- és ifjúságvédelmi, szociális és oktatási-nevelési intézményekben dolgozik. A pedagógussal, nevelővel közösen végzett tervezőmunka alapján végzi a szabadidő szervezését, a gondozási és napirendi feladatok szervezését, valamint felnőttgondozás esetén munkaszervezői feladatokat is ellát.

Az idősgondozás keretében támogatja az időskorúak egészséges életmódjának, aktivitásának fenntartását, és részt vesz a rehabilitációjukban.

Közreműködik a közösségek és a kistérségek közösségi szükségleteinek felmérésében. Támogatja az önszerveződő közösségek kialakulását és működését. (Pl. különböző célcsoportok számára klubokat, szabadidős tevékenységeket, készségfejlesztő tréningeket szervez és működtet.)

A szakmacsoportba tartozó alap-szakképesítések

- Csecsemő-, gyermeknevelő és -gondozó
- Gyermekgondozó-nevelő
- Rehabilitációs kutyakiképző
- Ifjúságsegítő
- Jelnyelvi tolmács
- Nevelőszülő
- Szociális gondozó
- Szociális segítő
- Szociális szakgondozó

A szakmacsoportba tartozó alap-szakképesítésekről, valamint az azokhoz kapcsolódó részsakképesítésekről, elágazásokról és ráépülésekről tájékozódhat e modul 1. részmoduljának *1. mellékletéből*. Ezt a mellékletet elsősorban pedagógusoknak szántuk, de ha a pedagógus úgy látja, hogy a diákok is tudják hasznosítani, úgy számukra is odaadható.

Az egyes szakképesítések részletes leírását, jellemzését több internetes oldalon is megtekintheti.

A www.szakkepites.hu oldalon – a képernyő bal oldalán – az OKJ-szakképesítéseket négy szempont szerint keresheti:

- ABC szerint
- Szakmacsoport szerint
- Tanulmányi terület szerint
- Szint szerint

Kiválasztva bármely szakképesítést, a legrészletesebb információkat a szakmai és vizsgakövetelmények rendeletei tartalmazzák, amelyek az oldalról letölthetők.

A www.milegyek.hu oldalon – szintén a képernyő bal oldalán – a szakmakereső fülre kattintva kínál az oldal egyszerű és komplex keresést. Érdemes ez utóbbit választani, ahol nemcsak a szakmacsoportok, de a vég-

zettség és a képességek, tulajdonságok beállításával is képes szűrni a rendszer. Ezen az oldalon – kiválasztva egy konkrét szakképesítést – diákok számára is könnyen érthető, könnyen átlátható és feldolgozható formában mutatják be a szakképesítéseket.

A www.epalya.hu oldalon a „Tanulás” fülön belül a „Képzettségek”-re kattintva informálódhatunk a szakképesítésekről. A konkrét szakképesítések információs felületére belépve itt is megtalálhatók a szakmai és vizsgakövetelmények, amelyek a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapjára navigálják az érdeklődőket.

Munkahelyi megfigyelés

A munkahelyi megfigyelés (job-shadowing) lehetőséget teremt arra, hogy a diákok valós munkakörnyezetben szerezhessenek benyomásokat egy-egy pályaterü-

letről, foglalkozásról úgy, hogy az adott szakembert „árnyékként követve” megismerik a legfontosabb tevékenységeket, eszközöket, munkamódokat, munkakörnyezetet, a munkavégzéshez kapcsolódó alapvető szabályokat és további jellemzőket. A job-shadowing során a diákok nem kapcsolódnak be a munkavégzésbe, hanem előre megbeszélte, felosztott megfigyelési szempontok alapján „elemzik a munkakört”, illetve előre megadott kérdések mentén szereznek információt az adott munkahelyen a kijelölt személy (személyek) tevékenységéről, a használt eszközökről, a munkahelyi kapcsolatokról stb.

A munkahelyi megfigyelések során, ha a diákok nem vihetők ki a munkahelyre egy csoportban, akkor a következő megoldások valamelyikét javasoljuk (feltételezve, hogy az osztályt két részre, „A” és „B” csoportra osztjuk).

A modul 4 hete alatt (ha 6 szakmacsoportot választunk ki):

	„A” csoport által végzett tananyag	„B” csoport által végzett tananyag
1. hét	1. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 1. részmodul 3. foglalkozás	1. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 3. részmodul 3–4. foglalkozás
2. hét	2. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 2. részmodul 3. foglalkozás	2. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 4. részmodul 3–4. foglalkozás
3. hét	3. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 3. részmodul 3–4. foglalkozás	3. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 1. részmodul 3. foglalkozás
4. hét	4. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 4. részmodul 3–4. foglalkozás	4. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 2. részmodul 3. foglalkozás

Amennyiben 8 vagy 10 szakmacsoport kiválasztása történt, akkor olyan munkahelyi megfigyelési gyakorlatok szervezése ajánlott, ahová egyszerre kivihető az osztály.

Mellékletek

Minden részmodulnál az 1-től kezdődik a sorszámozásuk. Az itt látható táblázat a mellékletek címéről és sorszámáról ad tájékoztatást, valamint a fajtájáról (feladatlap, információs lap, megoldókulcs vagy éppen a digitális melléklet CD-n). A mellékletek mindegyikén található jelzés arra vonatkozóan, hogy kinek szól. Amennyiben a pedagógus (tanár) számára készült, akkor „T” jelzésű, illetve a diákoknak szólók „D” jelzésűek. Utóbbiak esetében minden diák egyet-egyét kap az adott mellékletből.

A „Cs^x” jelű lap (ahol x egy szám) jellemzően a diákok csoportjának adandó mellékletet jelent, a Cs után álló szám jelzi, hogy maximum hány csoport alakítása javasolt az adott feladat elvégzése során. Ritkább esetben a Cs jelzés egy differenciált feladatadást lehetővé tevő feladatlapsort jelent, ahol a Cs után álló szám csupán azt jelzi, hogy hány példány szükséges ahhoz, hogy egy 16 fős csoport számára elég legyen. A feladatleírás minden esetben egyértelművé teszi a mellékletek felhasználását.

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT A MODULBA TARTOZÓ RÉSZMODULOKRÓL, ILLETVE AZ AZOKHOZ KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEKRŐL

	Részmodul címe	Részmodul óraszám	A részmodulhoz tartozó segédletek
1. részmodul	Segítő gondoskodás	7	1. melléklet: Szakképesítések a szociális szolgáltatások szakmacsoportban 2. melléklet: Szociális szolgáltatások szakmacsoport – érdeklődési kérdőív – 3. melléklet: A szociális szolgáltatások szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése
2. részmodul	Kezeskedem érted	7	1. melléklet: Jeleld le! – kártyák 2. melléklet: Piktogram – Találd ki a jelentését!.ppt – digitális melléklet CD-n 3. melléklet: Piktogramtervező – feladatlap

	Részmodul címe	Részmodul óraszám	A részmodulhoz tartozó segédletek
3. részmodul	A játék öröme	7	1. melléklet: Egy „csöppnyi” teszt
			2. melléklet: Csecsemő- és kisgyermekgondozó.wmv c. film – digitális melléklet CD-n
			3. melléklet: Babysitter.wmv c. film – digitális melléklet CD-n
			4. melléklet: Fakanálbábok
			5. melléklet: Ovi-tanoda: Papírcsákó-hajtogatás – szerepkártyák
			6. melléklet: Ovi-tanoda: Papírrepülő-hajtogatás – szerepkártyák
			7. melléklet: Ovi-tanoda – megfigyelési lap (a változathoz)
			8. melléklet: Elsősegélyteszt
			9. melléklet: Milyen volt a napod? – értékelőlap
4. részmodul	Egyedül nem megy	7	1. melléklet: Kézen fogva – feladatlap
			2. melléklet: Hangulatkártyák
			3. melléklet: Problémakörök – feladatlap
			4. melléklet: Hallatlan
			5. melléklet: Hol dolgozhat? – feladatlap
			6. melléklet: Változtatási stratégiák – helyzetleírás
			7. melléklet: Változtatási stratégiák – szereplapok I.
			8. melléklet: Változtatási stratégiák – szereplapok II.
			9. melléklet: Változtatási stratégiák – szereplapok III.
			10. melléklet: A nap kedvence – értékelőlap

1. RÉSZMODUL

SEGÍTŐ GONDOSKODÁS

A szociális szolgáltatások szakmacsoport első részmoduljának célja, hogy a diákok általános ismerete bővüljön a területhez tartozó szakmákról, az azokhoz kapcsolódó elvárásokról, illetve saját jellemzőik és preferenciáik tudatosítása történik.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Információszerzés és -keresés
- Csoportmunkakészségek
- Együttműködés
- Saját viszonyulás tudatosítása
- Figyelem-összpontosítás

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

Az életpálya fejlődését támogató döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen tájékozottságot és ismereteket biztosít. A feladatok révén az alapvető munkavállalói és életpálya-építési kompetenciákon belül az együttműködés, az egyéni és társas problémamegoldás kompetenciáit támogatja.

A részmodul segítséget nyújt a munka világán belül a szociális szolgáltatások szakmacsoportához tartozó szakmai végzettségek feltérképezésében, a szociális szakmákban tevékenykedők iránt támasztott, elvárt képességek, tulajdonságok megismerésében, a saját viszonyulás tudatosításában.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

A részmodul a szociális szolgáltatások területén megszerzhető képesítésekkel kapcsolatos előzetes tudás feltárását, mozgósítását célozza meg, illetve a szakmacsoport egészéről ad általános képet. Elősegíti a tanulók személyes viszonyulásának, beállítódásának kialakítását. A diák azonosíthatja, hogy a szakmacsoporton belül milyen őt érdeklő területek, munkafolyamatok, tevékenységek vannak. A modul egészében – így ebben a részmodulban is – tetten érhető a szociális érzékenyítés, a szociális attitűd formálása.

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felőleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb

társadalomban, továbbá – ha szükséges – konfliktusokat is meg tud oldani.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetésmentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vegyük és megértsük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltsünk, és empátikusak legyünk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

<http://www.magyarország.hu/jogszabalykereso/nemzetialaptanterv>

A részmodulban használt kézműves technika a montázs: eredetileg a képzőművészetben a XX. század elejétől alkalmazott technika, amelynek során már meglévő képeket és rajzokat illesztnek, szerkesztenek össze valamilyen új egységbe.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Montázs>

Munkahelyi megfigyelés

A munkahelyi megfigyelések (job-shadowing) tervezése során fontos, hogy lehetőleg különböző jellegű munkahelyeket látogathassanak meg a diákok.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 3. részmodulnál ismertetett 3–6. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást és a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Gondűzők

A szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó szakmák azonosítása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Íróeszköz
- Lapok
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek
- Lufi (4 színben, egyenlő arányban, fejenként egy)

15 perc **ÖTLETMIX**

A szociális szolgáltatások szakmacsoport szakmáinak és célcsoportjainak összegyűjtése ötletbörze módszerrel

Cél

Az új téma bevezetése, a szakmacsoportra való ráhangolódás. A tanulók előzetes ismereteinek feltárása.

Forrás

1. melléklet: Szakképesítések a szociális szolgáltatások szakmacsoportban

A feladat menete

1. Írja fel a táblára: „Szociális szolgáltatások”! Kérdezze meg, mit jelent a tanulók szerint a szociális szó! Kire szokták azt mondani, hogy szociális beállítottságú?
2. A szociális szóra előhívott asszociációk összegyűjtését követően minden diák kapjon egy lapot! Feladatuk: felírni minden olyan ötletüket, szakképesítésnevet, amelyek a szociális szakmacsoportba tartozhatnak.
3. Miután elkészültek, keressenek egy párt maguknak! Vessék össze és egészítsék ki a leírtakat! Az összegyűjtött szakmák esetében beszéljék meg, hogy az adott szakma képviselői kikkel foglalkozhatnak, azaz milyen célcsoportjai lehetnek a szociális területhez tartozó foglalkozásoknak!
4. Az ötletgyűjtést követően teljes csoportban beszéljék meg a leírtakat! A táblára/csomagolópapírra írja fel a gyűjtött szakmaneveket és mellé a célcsoportot, akikkel foglalkozik az adott szakma képviselője!

5. Az *1. melléklet* segítségével ellenőrizhetik a szakmacsoportba tartozó szakképesítéseket.
6. Az ellenőrzést követően az *1. melléklet* segítségével egészítsék ki a diákok az összegyűjtött szakmaneveket a még hiányzókkal, és írják fel ezeket is a csomagolópapírra!

30 perc **INTERNETES SEGÍTSÉG**

A szociális területhez tartozó – a tanulók megítélése szerint a legkevésbé ismert – szakmákról való információgyűjtés az interneten

Cél

Ismeretszerzés a szakmacsoportba tartozó egyes szakmák pályajellemzőiről, a szakmaspecifikus feladatokról, munkakörülményekről, képzettségi feltételekről. Társas készségek, az együttműködés, az asszertív kommunikáció fejlesztése. Információk összegyűjtésének, tömörítésének, illetve átadásának gyakoroltatása

A feladat menete

1. Kérje meg a tanulókat, hogy az ötletmix során beazonosított szakmák közül válasszanak ki négyet, amelyről a legkevesebb ismerettel rendelkeznek! A szakmák kiválasztása történhet szavaztatással; a négy legtöbb szavazatot kapó szakma lesz a feladat tárgya.
2. Egy zacskóba tegyen annyi lufit, ahány diák van a csoportban! Négy színt használjon a kiválasztásuknál, amelyeket egyenlő arányban tegye a zacskóba! Az azonos színeket húzók alkotnak egy csoportot.
3. A csoportok közösen állapodjanak meg abban, hogy melyik csoport melyik szakma jellemzőit gyűjti össze!
4. A csoportoknak ne adjon keresési szempontokat, hanem az instrukció így hangozzon: A feladatokat összegyűjteni minden fontos információt a szakmáról, ami szükséges lehet a szakma minél pontosabb bemutatásához! A gyűjtőmunkára 20 perc áll rendelkezésre.
5. Internetes gyűjtőmunka során történjen az információk feltérképezése, amelyhez segítségül adja meg honlapcímeiket: <http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple> (Itt ábécérendben találják a szakképesítéseket.) <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> (Itt kulcsszavak beírásával kereshetnek.)
6. A gyűjtőmunkát követően a csoportok feladata a szakma bemutatása, csapatonként 2 percben.

2. FOGLALKOZÁS

20 perc **MONTÁZS A SEGÍTŐ SZEMÉLYRŐL**

A segítő személyiség

Az érdeklődési kérdőív kitöltése és kiértékelése segítségével a tanulók szakmacsoporthoz kapcsolódó saját beállítódásainak, viszonyulásainak tudatosítása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Íróeszköz
- Kérdőívek és értékelőlapok másolatai
- Nagyalakú kartonpapírok (A/3)
- Képes újságok (montázs készítéséhez)
- Színes lufik (fejenként egy)
- Befőttesgumi (1 csomag)
- Filctoll
- Ragasztó stift
- Ollók

25 perc **AZ ÉRDEKLŐDÉSI KÉRDŐÍV KITÖLTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE**

A szociális szolgáltatások kérdőív kitöltése és értékelése

Cél

Önismeret-fejlesztés, a diákok szakmacsoporttal kapcsolatos érdeklődésének tisztázása

Forrás

2. melléklet: Szociális szolgáltatások szakmacsoport – érdeklődési kérdőív
3. melléklet: A szociális szolgáltatások szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése

A feladat menete

1. Minden diáknak adjon egy kérdőívet! (2. melléklet)
2. Amikor végeztek a diákok a kérdőív kitöltésével, akkor adja oda az értékelőlapot! (3. melléklet)
3. A kérdőív kiértékelését követően érdemes rákérdezni, hogy a kapott eredményre számítottak-e, van-e, akit meglepett a kérdőív eredménye, és ha igen, miért.

Megbeszélés/Értékelés

A 2. és a 3. mellékletek – az érdeklődési kérdőív és az értékelés kerüljön a portfólióba!

Azon tulajdonságok feltérképezése, amelyek a segítő szakmákban dolgozók számára elvárásnéként fogalmazódnak meg

Cél

Ismeretszerzés a szakmacsoportba tartozó szakmákhoz kapcsolódó, általánosan elvárt tulajdonságokról. Az érdeklődési kérdőív kitöltését követően ez a feladat hozzájárul a saját és a szakmaspecifikus tulajdonságok összevetéséhez.

A feladat menete

1. A tanulók alkossanak 3-4 fős csoportokat!
2. A csoportok feladata egy montázs elkészítése, amelyhez újságokból vághatnak ki képeket, és illeszthetnek egymás mellé. A montázs címe: A segítő személyiség. Az alkotás tükrözze, milyennek kell lennie – a tanuló véleménye szerint – egy olyan személynek, aki valamely segítőszakmában dolgozik!
3. A montázsokat mutassák be a készítők, majd tegye ki a falra ezeket, és hagyja ott a foglalkozássorozat (a szakmacsoport moduljának) végéig!

Változatok

- A montázsokat készítő kis csoportok a szakmacsoport különböző szakmáinak elvárt, jellemző tulajdonságait is megjeleníthetik. Ebben az esetben módosul a montázs címe, pl. „A jó csecsemőgondozó”.
- A montázs készítése helyett használható a Tulajdonságosó nevű feladat is.

20 perc **TULAJDONSÁGOSÓ**

Cél

Önismeret-fejlesztés, a diákok szakmacsoporttal kapcsolatos érdeklődésének tisztázása. Csoportfejlesztés, hangulatoldás

A feladat menete

1. A tanulók körben ülnek. Mindegyikük fújjon fel egy-egy lufit, majd gumival zárja le! Minden felfújt lufit dobjanak a kör közepére!
2. Ötletbörze segítségével gyűjtsenek össze olyan tulajdonságokat, pályakövetelményt, elvárást, amelyeket a tanulók elengedhetetlenül fontosnak tartanak e szakmacsoport szakmaiban. Minden kerüljön fel a táblára!

3. A feladat: minden lufira ráírni egyet a táblára felírt jellemzők közül. Mindegyikre más-más tulajdonság kerüljön!
4. A lufik megírását követően kérje meg a diákokat, hogy gondolják át, mely tulajdonságok azok, amelyek rájuk leginkább jellemzők a felírtak közül!
5. Ezután dobják fel egyszerre a lufikat, és azt a lufit fogják meg, amelyik tulajdonság leginkább jellemző rájuk! Egy lufit többen is foghatnak, illetve egy személy két lufihoz is hozzáérhet. Nézzék meg, kikkel lettek „tulajdonostársak”!
6. Ha az idő engedi, érdemes – önkéntes jelentkezés alapján – egy-egy olyan szituációt, eseményt elmeséltetni, amelyben megnyilvánult az adott tulajdonság, amit a tanuló választott.

3. FOGLALKOZÁS

Munkahelyi megfigyelések

A feladat leírása, részletezése, a szükséges eszközök és a kapcsolódó feladatlapok a Munkahelyi megfigyelések c. tanári segédanyagban találhatóak.

Időigény

5 × 45 perc

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 3. részmodulnál ismertett 3–6. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Ötletmix

Elsajátítást támogató feladatok:

- Ötletmix
- Internetes segítség
- Montázs a segítő személyről
- Tulajdonságosó (változatban)

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Munkahelyi megfigyelés

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapok

2. *melléklet:* Szociális szolgáltatások szakmacsoport – érdeklődési kérdőív

3. *melléklet:* A szociális szolgáltatások szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése

FORRÁSOK

Szakmaleírások, pályatükrök az alábbi honlapokon hozzáférhetők:

<http://www.epalya.hu>

<http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple>

A <http://www.szakma.hu/szakmamodszertar/index.php> internetes oldalon további gyakorlatok, játékok hozzáférhetők.

1. MELLÉKLET

SZAKKÉPESÍTÉSEK A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK SZAKMACSOPORTBAN

Részsakképesítés (ebből továbbtanulással megszerzhető a szakképesítés)	Szakképesítés	Specializáció/Elágazás (a szakképesítés megszerzése közben dönteni kell, hogyan melyik)	Ráépülés (szakma után további tanulással szerzhető meg)
	Csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó		
Gyermek- és ifjúsági felügyelő	Gyermekgondozó-nevelő	Gyermekotthoni asszisztens	
Házi időszakos gyermekgondozó		Kisgyermekgondozó, -nevelő	
	Ifjúságsegítő		
Relé jelnyelvi tolmács	Jelnyelvi tolmács		
Társalgási jelnyelvi tolmács			
	Nevelőszülő		
	Szociális gondozó	Fogyatékosok gondozója	
	Szociális segítő	Szociális gondozó és ápoló	
		Rehabilitációs nevelő, segítő	Foglalkoztatásszervező
		Szociális asszisztens	Mentálhigiénés asszisztens
		Szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző	Szociokulturális animátor
	Szociális szakgondozó	Gerontológiai gondozó	
		Pszichiátriai gondozó	
		Szenvedélybeteg-gondozó	
		Szociális gondozó, szervező	

(A www.epalya.hu honlapon a szakképesítés begyűjtésével információkat kaphat a szakképesítés során megismerhető ismeretkörökről és a betölthető foglalkozásokról.)

2. MELLÉKLET

Szociális szolgáltatások szakmacsoport

– érdeklődési kérdőív

Az alábbi kijelentések mindegyikénél a megfelelő oszlopba tett X-szel jelezd, mennyire szívesen csinálod vagy csinálnád!

						
1.	Fogyatékkal élőkkel foglalkozni					
2.	Gyermek fejlődését figyelemmel kísérni					
3.	Ápolási munkákat végezni (etetés, fürdetés stb.)					
4.	Siket embereknek segíteni					
5.	Napirend kialakításában segítséget nyújtani					
6.	Beteg gyermeket ápolni					
7.	Gyermek beilleszkedését segíteni					
8.	Fordításokat készíteni					
9.	Mindennapos tevékenységek ellátásában segíteni					
10.	Szabadidős tevékenységek szervezésében segíteni					
11.	Gyermeket kísérni					
12.	Fogyatékosok beilleszkedését segíteni					
13.	Szükség esetén segíteni gyógyászati eszközök alkalmazásában					
14.	Jelenléti ívet, eseménynaplót vezetni					
15.	Személyes és hivatali ügyek intézésében segítséget nyújtani					
16.	Gyermekbántalmazás jeleit felismerni					
17.	A nyelvi tömörítés eszközeit alkalmazni					
18.	Felvenni a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal					
19.	Egészséges fejlődést biztosító étrendet kialakítani					
20.	Háztartásvezetéssel kapcsolatos feladatokat ellátni (mosás, főzés, vásárlás)					

Ez kerüljön a portfóliódba!

3. MELLÉKLET

A szociális szolgáltatások szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése

A túldoldalon kezd a feladatot!

1. Végezd el a műveletet!

A * téglalapba írt szám : 20 =

Ha az eredmény

1–3 közé esik, biztosan nem érdekelnek a szakmacsoportot jellemző tevékenységek.

3–4 közé esik, lehet, hogy érdekelnek a szakmacsoportot jellemző tevékenységek, érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó képesítések és foglalkozások között!

4–5 közé esik, feltétlenül érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó képesítések és foglalkozások között!

2. Ha megnézed a **-gal jelzett négyzeteket, akkor az alábbi táblázat segít értelmezni az eredményt.

Ha az eredmény

1–3 közé esik, biztosan nem érdekelnek a szakképesítéshez kapcsolódó tevékenységek.

3–4 közé esik, lehet, hogy érdekelnek a szakképesítéshez kapcsolódó tevékenységek, érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó hasonló képesítések és foglalkozások között!

4–5 közé esik, feltétlenül érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó hasonló képesítések és foglalkozások között!

A tájékozódáshoz használhatod az alábbi internetes forrásokat:

<http://www.milegyek.hu/searchcomplex.php>

http://okj2006.hu/szakmacsoport_szocialis_szolgaltatasok.php

Ha a képzettség szintje és/vagy a képzés formája szerint is szeretnél keresni, ajánljuk a következő oldalt: <http://www.epalya.hu/tanulas/kepzettseg.php>

Ez kerüljön a portfóliódba!

Másold át a kérdőívből a válaszaidat úgy, hogy az X helyett a megfelelő számot írod be!						A fehéren maradt részekre másold át a kérdésre adott pontszámaidat!				
						Fogyatékosok gondozója	Gyermek- és ifjúság-védelmi felügyelő	Házi időszaki gyermekgondozó	Társalgási jelnyelvi tolmács	Kisgyermek-gondozó-nevelő
	1	2	3	4	5					
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										
13.										
14.										
15.										
16.										
17.										
18.										
19.										
20.										
Összes										
	*					:9	:8	:7	:7	:8
Írd az osztások eredményét ebbe a sorba!						**	**	**	**	**

*Add össze az 1–5. oszlopok „Összes” sorába beírt számokat, és az eredményt írd a téglalapba!

2. RÉSZMODUL

KEZESKEDEM ÉRTED

A szociális szolgáltatások szakmacsoporthoz tartozó szakmákkal történő ismerkedés, a jelnyelvi tolmács szakma megtapasztaltatása

Az információk egyszerűsített, könnyített formában való átadásának gyakoroltatása kerül a részmodul fókuszába. Piktogram készítése

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Nem verbális kommunikáció
- Együttműködés
- Csoportmunkakészségek
- Kreativitás
- Problémamegoldás
- Asszertív kommunikáció

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

A részmodul a munka világához kapcsolódó kompetenciákon belül segíti a szociális szolgáltatások szakmacsoportban való tájékozódást, gyakorlati feladatai hozzájárulnak az e területen elengedhetetlen kompetencia: a kommunikáció fejlesztéséhez. A testbeszéd, a mimika, a nem verbális kifejezőkészség fejlesztése áll a részmodul fókuszában.

A feladatok tapasztalati tanulást tesznek lehetővé, a saját élményű megismerés révén járul hozzá az eredményesebb életpálya-építéshez, támogatva az alkalmazkodási készséget és a másság iránti toleranciát.

Az alapvető munkavállalói és életpálya-építési kompetenciákon belül a részmodul a feladatai révén támogatja az algoritmus szerint történő problémamegoldás, az együttműködés és csoportmunkakészségek fejlesztését.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

A fejlesztés kiemelt területei: a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelés, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, értékeket védő magatartás, valamint a demokratikus intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.

<http://www.magyarország.hu/jogszabalykereso/nemzetialaptanterv>

A részmodul fókuszában álló szakképesítések, szakmák

A **jelnyelvi tolmács** a jelnyelvet használók számára nyújt jelnyelvi tolmácsolást, biztosítva számukra, hogy mindennapjaikban anyanyelvükön vehessenek igény-

be bármely szolgáltatást, és fontos helyzetekben értő módon kommunikálhassanak.

A kommunikációs nehézségekkel élő nagyothallók számára a jelnyelvi tolmácsszolgálatok artikulációs tolmácsolás révén biztosítják a mindennapi élet során adódó kommunikációs helyzetek megértését. Szintén speciális jelnyelvi tolmácsolás és más egyéni kommunikációs formák (gesztusnyelv, rajz, pantomim) alkalmazásával tolmácsolnak szükség esetén siketvak és halmozottan sérült siket személyek számára.

A társalgási jelnyelvi tolmács konsekutív tolmácsolást biztosít (azaz a beszélő és a tolmács egymást váltogatva beszél), alkalmazza a nyelvi tömörítés módszerét. Tolmácsol magyar jelnyelvre, jelesített magyar nyelvre. Tolmácsol a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv kombinálásával. Tolmácsol magyar nyelvre magyar jelnyelvről, jelesített magyar nyelvről vagy ezek kombinációjáról. Az igénybe vevők írásait fordítja magyar nyelvre, írásos anyagokat fordít magyar jelnyelvre vagy jelesített magyar nyelvre, illetve ezek kombinációjára.

A nyelv szakmaspecifikus értelmezése

A „**nyelv**” magában foglalja a beszélt nyelvet, a jelnyelvet és a nem beszélt nyelv számára készült jelesített változatát.

A jelnyelv két formája a laikusok között nem különül el, azaz egybemosódik az önálló grammatikával rendelkező magyar jelnyelv (kialakult) és a magyar nyelvi szerkezeteket követő, azt jeleléssel kísérő úgynevezett jelesített magyar nyelv (kialakított). Utóbbinak használata gyakorlatilag kizárólag a szájról olvasás megkönnyítésére alkalmas, de nem tekinthető igazán jelnyelvhasználatnak.

<http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple>

Piktogram

A képirásban használt jelek neve, amelyek egész fogalmat jelölnek; a piktogram egész fogalmak jelölése egyszerű rajzok, ábrák segítségével, pl. a tájékozódást elősegítő információkat adó ábrák. Piktogramokkal számtalan helyen találkozunk (pl. intézményekben, járműveken, egészségügyben, informatikában, természetjáráskor, diákigazolványon, vásárlásnál). Gyakran láthatunk nemzetközileg szabványosított piktogramokat. A kommunikáció egyik formája, amelyet akkor is megérthetünk, ha a képet velünk nem azonos anyanyelvű

ember rajzolta. Információközlő szerepe lehet a színeknek is.

<http://ktnye.akti.hu/index.php/Piktogram#Piktogram>

Munkahelyi megfigyelés

A munkahelyi megfigyelések (job-shadowing) tervezése során fontos, hogy a diákok lehetőleg különböző jellegű munkahelyeket látogathassanak meg.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradékkal a 4. részmodulnál ismertetett 3–6. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást és a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Vigyázó kezek

A jeltolmács szakmával való ismerkedés, a jelbeszéd, a testbeszéd, az arcjáték informáló, közlő szerepének feltárása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógép

10 perc **AZ ARCODRA FAGYOTT A...**

Érzelmek, hangulatok szavak nélküli megjelenítése

Cél

A szavak nélküli, nem verbális közlés, érzelmkifejezés gyakoroltatása, a napi témára való ráhangolódás

A feladat menete

1. Alakítson 3-4 fős kis csoportokat kiszámolós módszerrel: 1, 2, 3,4 – 1, 2, 3, 4...!
2. A feladat, hogy minden tanuló találjon ki egy érzelmet, egy hangulatot (pl. fájdalom, megvetés, düh, jókedv, meglepődés, közöny, félelem, aggodalom, rettegés, izgalom)! Ezeket kell bemutatni szoborként. A csoport többi tagjának feladata kitalálni az érzelmet.

Változatok

A játék egy másik változata, ha előre megírt kártyákat húznak ki a tanulók, amelyeken a következő érzelmek, hangulatok szerepelnek: düh, jókedv, félelem, meglepődöttség. Egy érzelem vagy hangulati állapot több kártyán is szerepeljen, mert az a cél, hogy ugyanazt az érzelmi állapotot több tanuló is kihúzza! A feladat: megjeleníteni a kihúzott érzelmet, és ennek alapján az azonos érzelmi, hangulati állapotot felismerőknek kell egy csoportba rendeződni. A játék során nem beszélhetnek, csak az arcjáték és a testbeszéd segítségével találhatják meg az azonos kártyát húzókat egymást.

35 perc **JELBESZÉD**

Ismerkedés a jeltolmács által használt kézjelekkel, jelelés

Cél

A jeltolmács munkájának megtapasztaltatása. A szavak nélküli, nem verbális közlés, az érzelmek kifejezésének gyakoroltatása

Forrás

1. melléklet: Jeleld le! – kártyák

<http://www.hallatlan.hu>

A feladat menete

1. Az előző feladatban alakult kis csoportokban dolgoznak tovább a tanulók.
2. Minden tanuló húz egy kártyát a Jeleld le! (1. melléklet) kártyáiból. A feladat a kártyán lévő mondat kézjelekkel történő elmutogatása lesz. A jeleket a kis csoport tagjai találják ki.
3. Miután minden diák eljelelte a mondatot, az interneten nézzenek utána a ténylegesen használt kézjeleknek! A <http://www.hallatlan.hu> oldalon ábécé szerint megtalálják a kézjeleket, a kifejezések jeleit – és megismerkedhetnek a honlappal.
4. Kérje meg a tanulókat, hogy gyakorolják be a kézmozdulatot! Ezután jeleljék le a kártyán lévő mondatokat a valódi jelek használatával, és a látott mimikát, arcjátékot is utánozzák a teljes csoport előtt!

Változatok

Ha vannak szélsőségesen visszahúzódók is a csoportban, akkor páros feladatként adhatja a helyes jelek megmutatását, majd önkéntes jelentkezés alapján nézzenek meg néhány jelet a teljes csoport előtt!

Önként jelentkezők hiányában a <http://www.hallatlan.hu> oldalon bemutatott jeleket követve közösen is gyakorolhatják őket.

2. FOGLALKOZÁS

Más szemmel

Az információk leegyszerűsítése, piktogramok tervezése

Időigény

45 perc

Eszközök

- Íróeszköz
- Másolatok a piktogramtervező feladatlapból
- Filctoll
- Lapok
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek

10 perc **HELYZETKEZELÉS**

Tolmácsolás, a hallott szöveg kézjelekkel való átadása

Cél

A témára, a csoportos együttlétre való ráhangolódás. A kreativitás, spontaneitás, problémamegoldó és empátiakészség fejlesztése

A feladat menete

1. A feladat a hallott szöveg jelelése lesz.
2. Kérjen két önként jelentkezőt: egy beszélőt és egy jeltolmácsot!
3. A beszélő spontán kezdjen beszélni egy adott témáról, amit a többi csoporttag talál ki! (Pl. egy nyári kalandjáról, a jó rántottakészítés technikájáról; bármiről.) A mesélő mondatonként álljon meg, ilyenkor a jeltolmács feladata az elhangzottak fordítása. A mesélő története ne legyen hosszabb öt-hat rövid mondatnál!
4. Ha több önként jelentkező van, több forduló is játszható (bár ebben az esetben a feladat több időt vesz igénybe).

Változatok

Több jelentkező esetén egy mesélőhöz két-három fő is csatlakozhat tolmácsnak, akik egyszerre jelelik az elhangzottakat.

35 perc **PIKTOGRAMTERVEZŐ**

Piktogram, azaz tájékoztató feliratot helyettesítő ábra készítése

Cél

Az együttműködési készség és a kommunikáció fejlesztése az információk egyszerű, könnyen érthető formába öntésén keresztül

Forrás

2. melléklet: Piktogram – Találd ki a jelentését!.ppt – digitális melléklet CD-n

3. melléklet: Piktogramtervező – feladatlap

A feladat menete

1. A feladatot vezesse be a piktogram fogalmának megbeszélésével! A Piktogram – Találd ki a jelentését! PP-bemutatót (2. melléklet) használhatja hozzá. Az egyes képeknél találják ki a diákok, mit jelezhet a piktogram, és hol alkalmazhatják!
2. A diavetítést követően kérdezze meg a diákokat, mit jelent, mi a célja ezeknek az ábráknak! Térjenek ki arra is, hogy hol találkozhatunk még piktogramokkal (pl. közlekedési jelek, tévében a korhatárra vonatkozó jel, természetjáráskor, ruhaneműk használati útmutatóján). Kérdezze meg a tanulókat, hogy kiknek segíthetnek tájékozódni az ilyen típusú ábrák! (Kisgyermek, külföldiek, fogyatékossgal élők.) Érdemes megkérdezni, hogy voltak-e már olyan helyzetben, amikor nem értették, mi történik körülöttük, kevés volt az információjuk! Meséljék el a tanulók az idekapcsolódó élményeiket! Kérdezzen rá, mit éreztek ezekben a helyzetekben, mi nyújtott volna segítséget számukra az adott szituációban!
3. Oszson ki minden tanuló részére piktogramtervező feladatlapot (3. melléklet), filctollakat és lapokat a tervezéshez! A feladatlapon szavakat és kifejezéseket találnak, amelyekhez piktogramot kell készíteniük, amely segíti az információ átadását.
4. Az utolsó előtti feladat az, hogy a modul eddigi foglalkozásaihoz készítsenek piktogramot – ez szolgálja a visszajelzést is.
5. A feladatlapon található üres négyzetbe saját ötleteiket írhatják a tanulók.
6. Az elkészült piktogramokat tartalmazó feladatlapokat tegyék a diákok sorban az asztalra, és nézzék végig a megoldásokat!
7. Adjon lehetőséget arra, hogy kérdéseket tegyenek fel egymásnak a piktogramokkal kapcsolatban!

Megbeszélés/Értékelés

A 3. melléklet: Piktogramtervező – feladatlap kerüljön a portfólióba!

Változatok

A piktogram fogalmának tisztázása internetes kereső-program használatával, önálló információgyűjtéssel is történhet. Ekkor csökken a feladatlpra kapott idő, így ebben az esetben csak azokat a piktogramokat rajzolják meg a tanulók, amikhez ötletük van. A többi ábra tervezése történhet otthoni munka során, ez esetben a következő foglalkozást ezek megtekintésével kezdhetik.

3. FOGLALKOZÁS

Munkahelyi megfigyelések

A feladat leírása, részletezése, a szükséges eszközök és a kapcsolódó feladatlapon a Munkahelyi megfigyelések c. tanári segédanyagban található.

Időigény

5 × 45 perc

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókka a 4. részmodulnál ismertett 3–6. foglalkozás végezhető el. Lásd részletesebben a modulleírást!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Az arcodra fagyott a...
- Helyzetkezelés

Elsajátítást támogató feladatok:

- Jelbeszéd
- Piktogramtervező
- Munkahelyi megfigyelés

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Jelbeszéd
- Helyzetkezelés
- Piktogramtervező
- Munkahelyi megfigyelés

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapon

A 3. melléklet: Piktogramtervező – feladatlapon

FORRÁSOK

A <http://www.hallatlan.hu> oldalon ábécé szerinti bontásban megtekinthetők (on-line) a jelnyelvben használt kézjelek.

A <http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple> oldalon tájékozódhat jelnyelvi tolmács, társalgási jelnyelvi tolmács, relé jelnyelvi tolmács szakképesítésekről.

KÉPEK FORRÁSA

A 2. *melléklet*: Piktogram – Találd ki a jelentését! PP-bemutatóban felhasznált képek forrásai:

<http://www.flickr.com/photos/tagtraumleben/1160301021/>

<http://www.flickr.com/photos/lunde/2051354030/>

<http://www.flickr.com/photos/disco-suicide/198744062/>

<http://www.flickr.com/photos/angermann/3176021913/>

<http://www.flickr.com/photos/ewelina/288643507/>

<http://www.flickr.com/photos/raanes/2935786168/in/photostream/>

<http://www.flickr.com/photos/tinze/809267332/>

<http://www.flickr.com/photos/puddel/109193296/>

<http://www.flickr.com/photos/morten/11962743/in/set-292554/>

<http://www.flickr.com/photos/ajdinbasic/362843921>

1. MELLÉKLET

JELELD LE! – KÁRTYÁK

Ki kell vágni!

A gyerekek nem eszik a spenótot.

Mi a film címe?

A tanár megdicséri a tanulót.

Szappannal moss kezet!

A tehéntúró finom.

A medve málnát eszik.

Az előétel erőleves.

Jó játék a pingpong.

Az uborka egy zöldség.

Szomjas vagy?

Allergiás vagyok az ananászra.

A zsiráf nyaka hosszú.

Mennyi 3 darab narancs?

Nyugodjon meg, jön az orvos!

A nyugalom a hosszú élet titka.

Bemutatom a feleségemet.

Az ikrek egyformák.

A vacsora tejberizs lesz.

Szeretem a bábszínházat.

A bácsi újságot olvas.

Van egy szemölcs a karomon.

Az autó nem működik.

Okos enged, számár szenved.

A füge finom gyümölcs.

Az ügyfélfogadás szünetel.

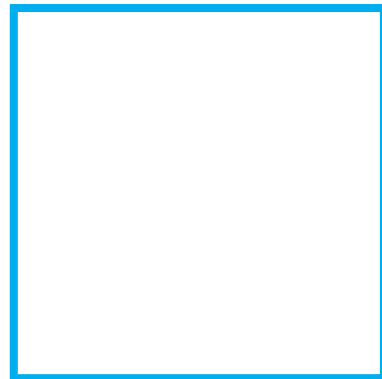
Cseréljünk telefonszámot!

3. MELLÉKLET

Piktogramtervező – feladatlap

A piktogram helye

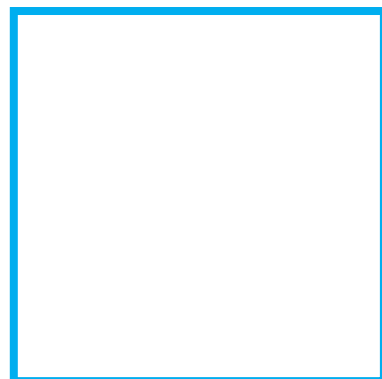
1. Itt csak gyermekruha kapható.

2. Vigyázat, a sült hús nagyon csípős!

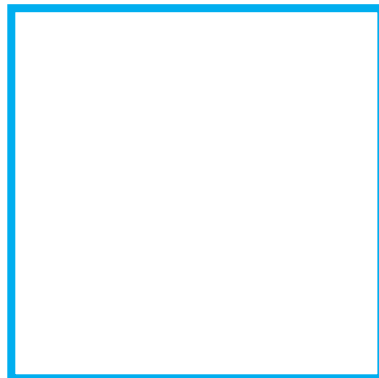
3. A dinoszauruszok múzeuma még 100 méter egyenesen, aztán balra az első épület!

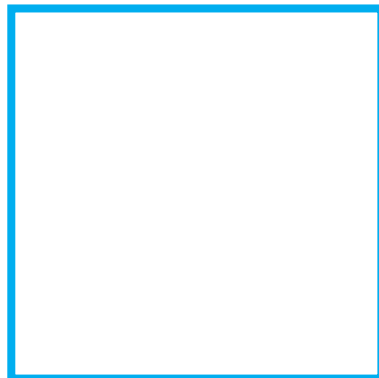
4. A halak etetése tilos!

5. Ebbe a szemetesbe csak papír dobható,
üveg vagy műanyag palack nem!

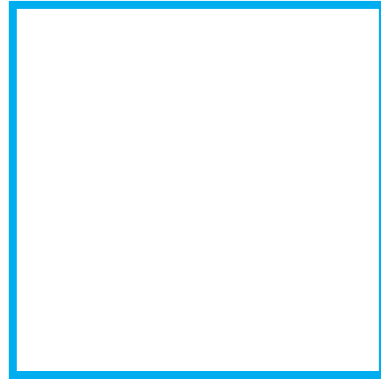
6. A medencében 8 órától 16 óráig lehet úszni!

7. A modul eddigi része
A modul eddigi részét
kifejező piktogramot készíts ide!

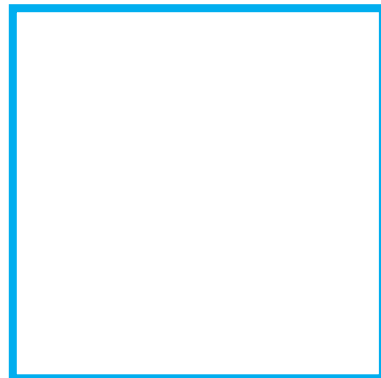
Írd ide a piktogram jelentését:

.....
.....

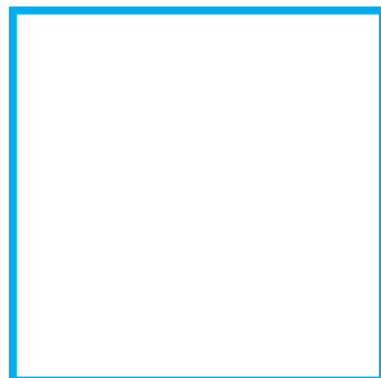

8. Saját ötletek:

.....
.....

.....
.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

3. RÉSZMODUL

A JÁTÉK ÖRÖME

A szociális szolgáltatások szakmacsoport gyermekekkel foglalkozó szakmáihoz kapcsolódó munkakörülményekkel, feladatokkal, tevékenységekkel ismerkedés kerül a részmodul fókuszába, olyan tevékenységek, mint a gyermekgondozás, a gyermekek testi-lelki ápolása (etetés, tisztába tevés, játékvezetés, testnevelés). A kreatív, kézműves tevékenység végzése támogatja a gyermekgondozó szakmához kapcsolódó feladatkörök mélyebb, alaposabb megismerését.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Kreativitás
- Csoportmunkakészségek
- Együttműködés
- Minőségi munka
- Problémamegoldás
- Saját és mások érzelmeinek észlelése

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

Az alapvető munkavállalói és az életpálya-építési kompetenciák fejlődését támogató döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen tájékozottságot és ismereteket biztosítja, támogatja a szakmacsoport alapvető követelményeként megfogalmazódó empátiás készség fejlődését.

A részmodul segítséget nyújt a szociális szolgáltatások szakmacsoporthoz tartozó szakmák jellemző tevékenységeiről, munkakörülményeiről, munkakörnyezetéről való tájékozódásban, különös tekintettel a csecsemő- és kisgyermekgondozás területén. A kézműves tevékenység során szerzett saját élmények és tapasztalatok hozzájárulnak az egyéni adottságok és a szakmacsoport által megkívánt képességek összevetéséhez, a minőségi munka és az együttműködés fontosságának felismeréséhez.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

A részmodul a szociális szolgáltatások területéhez kapcsolódó szakmákról való információnyújtáson túl életviteli és gondozási ismeretek átadására is törekszik, a felnőtt lét szerepeire való felkészüléshez is támogatást kíván adni. Gyakorlati feladatai ízelítőt adnak a gyermekneveléshez tartozó – akár a majdani szülői szerepükhöz is köthető –, a mindennapi életben előforduló gondozási, nevelési feladatokhoz. Ugyanakkor célként fogalmazódik meg, hogy a tanulók tájékozódjanak az életben feltétlenül szükséges egészségügyi tennivalókról, valamint saját sérülésükkal kapcsolatos egészségügyi ismeretekről és teendőkről.

A részmodul feladatai

A csecsemő- és gyermeknevelő és gondozó a gyermekkel együttműködve, az ő aktivitásukra építve végzi gondozási teendőit, figyel az egyes gyermekek egyéni érési tempójára. Nevelési feladatait beépíti a gondozási tevékenységekbe, a gyermek játékába, a napi eseményekhez kapcsolódó interakciós helyzetekbe. Biztosítja a gyermek korának, fejlettségének, egészségi állapotának megfelelő napi étkezést. Biztosítja az időjárásnak megfelelő öltözés, alvás, mozgás, tisztálkodás feltételeit. A gondozás során az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve adekvát információkat, ismereteket közvetít a gyermeknek. Esztétikai élményeket nyújt, fejleszti a gyermek fantáziáját, értelmi képességeit és beszédképességét mondóka, vers, mese napirendbe építésével. Teret enged a gyermek kreativitásának a játék, bábozás, az ének-zene, az alkotó tevékenységek (rajz, festés, gyurmázás) napirendbe építésével. Változatos feltételek biztosításával fejleszti a gyermek nagymozgását, finommozgását és mozgáskoordinációját. Megnyilvánulásainak visszatükrözésével segíti a gyermek érzelmi fejlődését. Támogatja a gyermek önfejlődését: az énhatárok, a testséma kialakulását, az én strukturálódását. Támogatja a gyermek önállósági törekvéseit, fejleszti önállóságát, az önellátás legalapvetőbb készségeit. A gyermeki aktivitás és a tapasztalatszerzés támogatásával fejleszti az értelmi funkciók fejlődését. Érvényt szerez a kívánatos és elvárható viselkedési szabályoknak mind az önálló, mind a csoportbeli tevékenységek során. Figyelemmel kíséri a gyermek egyéni fejlődését. Felismeri a gyermek speciális szükségleteit, részt vesz ezek kielégítésében, szükség esetén konzultál más szakemberekkel. Speciális nevelési feladatokat lát el problémával küzdő kisgyermek esetében (agresszió, szorongás, étvágytalanság, tartós rossz hangulat stb.).

<http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple>

A részmodul során több olyan szituációs feladat, gyakorlat van, amelyben a diákok szerepjátékon keresztül gyűjthetnek tapasztalatokat, ismereteket a szakmáiról. A szereplést megkívánó feladatok esetében érdemes figyelni arra, hogy a csoporttagok között lehetnek olyanok, akiknél az ilyen jellegű gyakorlatok feszültséget keltenek, kényelmetlenül érzik magukat a feladat során. Ennek elkerülése érdekében a szerepjátékok esetében – a feladat megkezdése előtt – minden esetben ajánlja fel a megfigyelő szerepét! A megfigyelő szerepre jelentkező diákoknak adjon

munkájukat segítő szempontrendszerrel, és a játékot követően kérjen tőlük visszajelzéseket! A megfigyelő szerep, a figyelem és összpontosítás is éppen olyan aktivitást követel meg a csoporttagoktól, mint a szerepjáték.

Munkahelyi megfigyelés

Megjegyzés: Ha nem volt megoldható, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor a csoport fele munkahelyi megfigyelést végez, és az iskolában maradókkal a 3. részmodul 3–6. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Babakaland

A csecsemő- és kisgyermekgondozó és/vagy babysitter, gyermekmegőrző film megtekintése és feldolgozása

Időigény

45 perc

Eszközök

- 1 csomag gríz
- Kisebb befőttesüvegek (a csoport felének)
- Kiskanál (a csoport felének)
- Tálka (a csoport felének)
- Széles szalagragasztó vagy cellulux
- Újságpapír
- Íróeszköz
- Számítógép
- Projektor

15 perc **ETESD MEG, HA TUDOD!**

Egy izgó-mozgó „gyermek” megetetése

Cél

Hangulatoldás, a napi együttlétre és a témára való ráhangolódás. Egy kisgyerek etetési nehézségeinek meg tapasztaltatása vicces formában

A feladat menete

1. A feladatban használt eszközöket érdemes előre előkészíteni a következőképpen. A befőttesüvegek száját ragassza be feszesen a szalagragasztóval, majd snitzerrel/késsel vágjon egy babaszáj méretű nyílást rajta (kb. 2 × 3 cm)! Kis tálkába (a csoport felének) készítsen gríz és víz keverékéből pépes állagú „eledelt”! Ez lesz az izgó-mozgó baba mai ebédje. Ezt a diákok is elkészíthetik.
2. A feladat bevezetése során kérdezze meg a tanulókat, hogy etettek-e már kisgyermeket, van-e kisebb testvérük, akinek láthatták egy-egy etetését, és eközben milyen nehézségek adódtak vagy adódhatnak!
3. A tanulók alkossanak párokat, kiszámolós módszerrel: baba, etető, baba, etető... és így tovább. Majd a párok álljanak vagy üljenek egymással szembe!
4. Tegyenek maguk alá és az ölükbe újságpapírt, hogy az védelmet nyújtson a lecsöppenő étellel szemben!

5. A pár egyik tagja megkapja a babafejet szimbolizáló befőttesüveget. Feladat: a játék során elképzelni egy izgó-mozgó babát, és eszerint ide-oda mozgatni a befőttesüveget, miközben a pár másik tagja megpróbálja bejuttatni a babaszájra az ebédet. Az etetés után (kb. öt perc elteltével állítsa le a játékot) nézzék meg, hány „baba” lakott jól!
6. Majd a párok cseréljenek szerepet!

30 perc **FILMEZZÜNK!**

A csecsemő- és kisgyermekgondozó és/vagy a babysitter, gyermekmegőrző filmek megtekintése, feladatlapos feldolgozása, megbeszélése

Cél

A csecsemő- és kisgyermekgondozó és/vagy babysitter szakmáról, annak munkafolyamatairól, munkakörülményeiről, pályaelvárásairól való ismeretszerzés. A feladatlap segítségével az új információk feldolgozásának, rendszerezésének segítése, illetve az egyéni – szakmával kapcsolatos – benyomások, érdeklődés megfogalmazása

Forrás

1. *melléklet*: Egy „csöppnyi” teszt – feladatlap
2. *melléklet*: Csecsemő- és kisgyermekgondozó. wmv c. film – digitális melléklet CD-n

– vagy

3. *melléklet*: Babysitter.wmv c. film – digitális melléklet CD-n

(A két film on-line is megtekinthető, vagy letölthető a <http://www.npk.hu/video/index.php#> internetes oldalon is.)

A feladat menete

1. A tanulók szavazással döntsék el, hogy melyik szakmabemutató filmet tekintenek meg szívesebben!
2. A film(ek) megtekintése előtt kapja meg minden tanuló az 1. *melléklet*: Egy „csöppnyi” teszt c. feladatlapot!
3. Nézzék meg a Csecsemő- és kisgyermekgondozó (7 perc 26 mp) vagy a Babysitter, gyermekmegőrző (6 perc 50 mp) c. filmet!
4. A teszt kitöltése után beszéljék meg a tanulók válaszait!

Az 1. *melléklet*: Egy „csöppnyi” teszt – feladatlap helyes megoldása:

1. Aláhúzendó a lego, gyöngy, buborékfújó, mert lenyelhető, megiható.
2. Láz esetén hűtőfürdőt, gyakori itatást alkalmazhatunk. Lázcillapítót – az esetleges gyógyszer-

érzékenység miatt – csak vészesetben adhatunk. Értesíteni kell a szülőt, hiszen fertőző lehet a többi gyermekre nézve. Megnyugtató, folyamatosan felügyelni szükséges a gyermekeket a szülők megérkezéséig.

3. Ha elesik a kisgyerek, fontos megnyugtató, és szükséges a seb fertőtlenítése, leragasztása is.
- 4-5. A vegyes csoport azt jelenti, hogy különböző korú gyermekek kerülnek egy csoportba. Ennél a kérdésnél feltétlenül térjen ki a tanulók vegyes csoporttal kapcsolatos véleményére! Érdekes aspektus lehet, hogy a diákok a kisgyermek vagy a gondozók szemszögéből közelítették-e meg a kérdést.
6. Empatikus, türelmes, humoros, nyitott, felelősségteljes. Legyen fizikai teherbíró képessége is.
7. Pelenkázás, gondozás, etetés, illetve annak előkészítése, játszószoba, fürdő tisztántartása, játék, adminisztrációs feladatok. A babysitter feladatai kiegészülhetnek még: vasalás, mosás, főzés, gyermekek szállítása, együtt tanulás.

Megbeszélés/Értékelés

Az 1. melléklet: Egy „csöppnyi” teszt – feladatlap kerüljön a portfólióba!

Változatok

Amennyiben mindkét szakmabemutató film iránt hasonló az érdeklődés, megtekinthetők egymás után, azonban ez esetben számoljon azzal, hogy a megbeszélésre kevesebb idő jut. Ebben az esetben párokban történő teszt kitöltésével nyerhetnek időt, vagy a feladat megbeszélésével kezdenek a következő foglalkozást.

2. FOGLALKOZÁS

Bébicsozók

A gyermekgondozó munka során használt eszközök megformázása gyurmából, kis csoportos feladatmegoldással

Időigény

45 perc

Eszközök

- Színes gyurma (4 féle szín)

10 perc **TESTNEVELŐ**

Mozgásos gyakorlatok kitalálása, bemutatása, utánzása

Cél

Hangulatoldó, energizáló gyakorlat, ugyanakkor a kisgyermekkel foglalkozó szakemberek feladataiból ad ízelítőt (a testi nevelés érdekében végzett mozgásos gyakorlatokból).

A feladat menete

A csoporttagok körben állnak. A feladat: mozgások utánzása.

A tanulók felváltva álljanak a kör közepére, és mutassanak egy mozdulatot, egy gyakorlatot (pl. ugrást, mérlegállást, fekvőtámaszt)! A körben álló csoporttagok feladata utánozni a bemutatott mozgást.

25 perc **GYÚRDA**

A gyermekgondozó munka során használt eszközök megformázása gyurmából, kis csoportos feladatmegoldással

Cél

A kisgyermekkel foglalkozó szakemberek napi munkájába enged betekintést, tapasztalatszerzést a feladat, és a kézügyesség, kreativitás fejlesztését is támogatja. Ismeretszerzés, bővítés a szakmáról

A feladat menete

1. A négy különböző színű gyurma színeinek segítségével, a tanulókra sorban rámutatva alakítson négy kis csoportot: zöld, sárga, piros, kék – és így tovább! Azok, akikre mutatva ugyanaz a színnév hangzott el, egy csoportba kerülnek. A csoportalakítás után, egy-egy asztalhoz ülve megkapják a gyurmákat.

- A csoportok feladata gyurmából 15 perc alatt megformázni minél több olyan eszközt, tárgyat, amelyet egy gyermekgondozó, megőrző nap mint nap használ a kisgyermek gondozása, nevelése során (pl. cumi, cumisüveg, pelenka, kiságy, etetőszék, kiskanál). Gondolják át, hogy mi minden történik egy nap a gyermekkel (eszik, alszik, fürdik stb.)!
- Az idő letelte után járják körbe közösen minden kis csoport asztalát! Nézzék meg, milyen eszközöket formáztak meg!
- Egy csomagolópapírra írva összesíthetik az eszközök sorát. Beszéljék meg, hogy kimaradt-e valami fontos kellék!

Változatok

Amennyiben a Gyúrda nevű feladat után marad idő, internetes gyűjtőmunka segítségével ellenőrizhetik és kiegészíthetik a gyermekgondozó szakma jellemző munkaeszközeinek a listáját.

10 perc **NAPZÁRÓ**

A választott játék függvénye

Cél

A nap zárása, visszatekintés a napra

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek 3. kiadvány

A feladat menete

A választott játék függvényében

3. FOGLALKOZÁS

Játszóház

Bábok és bábszínház készítése egy választott mese eljátszásához

Időigény

2 × 45 perc

Eszközök

- Fakanál (fejenként 2 db)
- Maradék fonalak
- Maradék anyagok, színes filcanyag
- Ragasztó
- Olló
- Filctoll
- Varrótű és cérna
- Vastag, nagyalakú kartonpapír (bábszínház készítéséhez)
- Mesekönyvek
- CD-lejátszó/magnó, nem vokális zene
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek

10 perc **NAPNYITÓ**

A választott feladattól függően

Cél

A megérkezés támogatása, az együttlét alaphangulatának megteremtése

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek 3. kiadvány

A feladat menete

A választott feladat szerint

2 × 40 perc **BÁBSZÍNHÁZ**

Egy mese feldolgozása, bábok és bábszínház készítése, a mese eljátszása

Cél

A kreativitás, a kez ügyesség, a szóbeli kifejezőkészség, a csoportmunkakészségek, az együttműködés fejlesztése

Forrás

4. melléklet: Fakanálbábok

A <http://www.egyszervolt.hu>;
<http://gyereksarok.kikoto.net/>;
<http://www.revistatus.ro/magyar/mesek/minden-mese.html>

honlapokon meseötletek találhatóak.

A <http://www.egyszervolt.hu>;
http://kekmadarkati.freeblog.hu/categories/dramatizalt_mese/

honlapokon dramatizált mesék találhatóak.

A feladat menete

- Alakítson 3-4 fős csoportokat kiszámolós módszerrel: 1, 2, 3 – 1, 2, 3...!
 A csoportok feladata kiválasztani egy mesét, amihez bábszínház és fakanálbáb készítenek. A csoportok képviselői egyezkedjenek egymással is, hogy lehetőleg más-más mesét válasszanak! Segítségül használhatnak mesekönyveket, és adja meg nekik a Forrásban megjelölt honlapcímet, vagy előre nyomtassa ki onnan a tanulók számára!
- A bábok készítése és a mese kiválasztása előtt kezdeményezzen beszélgetést arról, hogy milyen előkészületeket igényel egy jó bábelőadás! Mi mindent kell megtervezni, milyen feladatokat kell végrehajtani? (Díszlet és bábok, kellékek megtervezése és elkészítése, a mese jelenetekre osztása, a jelenetek megrendezése, a szereplők azonosítása, szövegeinek megírása – vagy az előre elkészített, dramatizált mesék szövegeinek elosztása –, a párbeszéd begyakorlása, próbaelőadás megtartása).
- Minden csoport részére biztosítsa a szükséges eszközöket és alapanyagokat! A munkát zenei aláfestéssel inspirálhatja. A 4. melléklettel minta adható a bábok készítéséhez.
- A bábok és a bábszínház elkészítését követően kérje meg a csapatokat, hogy játsszák el a mesét úgy, mintha egy óvodáscsoportnak szólna a bábelőadás! (Két egymásra helyezett pad és pokróc vagy lepedő segítségével készíthetnek paravánt is.) A felkészülésre adjon elegendő időt! Az előadásokat jutalmazza tapssal!
- Az előadások után kezdeményezzen beszélgetést arról, hogyan történt a csoportokban a mese kiválasztása, milyen volt a munkamegosztás, kinek mi volt a feladata, a bábelőadásokban mi tetszett a legjobban!

4. FOGLALKOZÁS

Játszótér

Egy óvodai helyzet szimulálása szerepkártyák segítségével

Időigény

45 perc

Eszközök

- Íróeszköz
- Lapok

45 perc OVI-TANODA

Helyzetgyakorlat szerepkártyákkal, amelyben egy óvodai foglalkozás vezetése zajlik.

Cél

A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a tolerancia, a meghallgatás és az asszertív kommunikáció gyakorlása. A helyzetfelismerés, problémamegoldás, együttműködés fejlesztése

Forrás

- melléklet:* Ovi-tanoda: Papírcsákó-hajtogatás – szerepkártyák
- melléklet:* Ovi-tanoda: Papírrepülő-hajtogatás – szerepkártyák
- melléklet:* Ovi-tanoda – megfigyelési lap (a változathoz)

A feladat menete

- A tanulók helyezkedjenek el a földön nagy körben! Ők egy óvodában vannak, és óvodások, illetve van köztük két gondozó néni vagy bácsi, akiknek a feladata egy foglalkozás vezetése, amelynek során a gyerekeket megtanítják papírcsákót hajtogatni.
- Kérdezze meg, kik tudnak papírcsákót hajtogatni! A jelentkezőkből mondókéval számolja ki a foglalkozás vezetőit! (Pl. Ec-pec, kimehetsz...) Az első két kieső lesz a vezető.
- A vezetők a gyerekek között helyezkedjenek el tetszés szerint, ahogy jónak látják!
- Minden óvodás húzzon egy szerepkártyát a papírcsákó-hajtogatáshoz (5. melléklet), amit ne mutasson meg senkinek! A feladat, hogy a papírcsákó hajtogatása közben a szerepkártyán olvasható instrukció szerint viselkedjen. Hívja fel az óvodás szerepbe kerülő diákok figyelmét, hogy a játék során úgy kell

- tenniük, mintha nem tudnának csákót hajtogatni, azaz mintha most tanulnák meg! Figyelniük kell a hajtogatás menetét az utasítások szerint, és nem szabad előre dolgozniuk!
5. A gyakorlat során két játékot játszanak, de ezt ne árulja el előre a diákoknak! Az egyik játékban a papírcsákó, a másikban a papírrepülő hajtogatásának megtanítása lesz a foglalkozásvezetők feladata, azonban az óvodások a két szituációban másként viselkednek majd.
 6. Az első játékban minden szerepkártyán ugyanaz az instrukció áll. Persze ezt sem a foglalkozásvezetők, sem a többi óvodás nem tudhatja!
 7. A foglalkozásvezetők feladatát is mondja el a játék megkezdése előtt: a gondozó néniknek/bácsiknak meg kell tanítaniuk a gyerekeket a papírcsákó hajtogatására és figyelni minden óvodásra munka közben. A feladat akkor ér véget, ha minden óvodás elkészült a saját készítésű papírcsákóval, és a fejükre tették.
 8. Az első szituációs gyakorlat befejezését követően kérjen még két tanulót, aki vállalkozna egy papírrepülő-hajtogatást megtanító foglalkozás levezetésére!
 9. A vezetők feladata ugyanaz: mindenkire figyelni kell, és akkor van kész a feladat, ha mindenki előtt ott hever a saját készítésű repülő. A második játékban minden szerepkártyán más instrukció áll. Ezt sem tudhatják a foglalkozásvezetők és az óvodások!
 10. Az óvodások húzzanak a papírrepülő-hajtogatás szerepkártyáiból! (6. melléklet) Az első 15 kártyát feltétlenül húzzák ki! Ebben a játékban is hívja fel az óvodás szerepbe kerülő diákok figyelmét, hogy a játék során úgy kell tenniük, mintha nem tudnának repülőt hajtogatni, azaz mintha most tanulnák meg! Figyelniük kell a hajtogatás menetét az utasítások szerint, és nem szabad előre dolgozniuk!
 11. Indulhat a szerepjáték.
 12. Amikor mindenki elkészült a repülővel, üljenek körbe a feladat megbeszéléséhez!
 - Kérdezze meg először a négy gondozói szerepet játszó diákot, hogy hogyan érzik magukat, hogyan élték meg a feladatot! Mi volt benne nehéz, mi volt élvezetes? Voltak-e számukra különösen nagy kihívást jelentő ovis magatartásformák?
 - Kérje meg az óvodásokat is, hogy jelezzenek vissza a gondozót játszóknak, hogy ők mint ovisok hogyan érezték magukat a vezetésük alatt! Árulják el, hogy a második játékban kinek mi volt a szerepe!
- Amennyiben sor került megfigyelők kijelölésére, kérjen tőlük is visszajelzést! (A Változatokban részletezve.)
 - A megbeszélés során figyeljen arra, hogy a tanulók ne minősítsék egymást, csak érzéseket, benyomásokat fogalmazzanak meg egyes szám első személyben!
 - Végül tapsolják meg a négy foglalkozásvezetőt!

Változatok

15 főnél nagyobb csoportlétszám esetén érdemes két megfigyelőt is kijelölni, akik a foglalkozásvezetőket figyelik munkájuk közben. Amennyiben erre sor kerül, ossza ki részükre az Ovi-tanoda c. megfigyelési lapot! (7. melléklet) A megfigyelők megszólaltatásakor is figyeljen, hogy ők se minősítsék társaikat, hanem a megadott szempontok szerint mondják el a véleményüket!

5. FOGLALKOZÁS

Mese, mese, mátká

Mesefigurák készítése termésekből, pl. gesztenyéből, makkból; mese megírása és elmesélése

Időigény

45 perc

Eszközök

- Gesztenye termése (makk/dió/mogyoró/mákgubó/parafa dugó – ha nincsenek, akkor helyettük több papírguriga szükséges)
- Toalettpapír-guriga (csapatonként 4-5 db)
- Fogpiszkáló (a figura kezének, lábának)
- Hurkapálca
- Maradék színes fonal és textil
- Filctollak
- Ragasztó
- Olló
- Színes rajzlapok
- Falióra

45 perc **MESEBOLT**

Termésekből vagy toalettpapír-gurigából mesefigurák elkészítése és meseírás, mesélés

Cél

A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a meghallgatás és az asszertív kommunikáció gyakorlása, az együttműködés fejlesztése. A problémamegoldó készség, a kooperatív, feladatmegosztásos együttműködés fejlesztése. A kreativitás serkentése

A feladat menete

1. Alakítson csoportokat úgy, hogy minden csoport legalább öt főből álljon! Ez a feladatmegosztás sikerességéhez szükséges. A feladat egy mese megírása és a mesefigurák elkészítése lesz.
2. Ismertesse a tanulókkal a feladat menetét, miszerint a mese kitalálására és a figurák elkészítésére 25 percet kapnak. Hívja fel a diákok figyelmét, hogy ez az idő nagyon kevés! Jól látható helyre tegyen egy órát!
3. A 25 perc letelte után kérje meg a csapatokat, hogy mutassák be a mesehősöket: mi a nevük, és jellemezzék őket! Majd sorban mondják el a meséket a csapatok! Minden mesét tapssal díjazzanak! Ha a mesének csak egy töredéke született meg, akkor

is hallgassák meg a történetet, és a meseszövés módszerével, az egész csoport bevonásával fejezzék be! A meseszövésbe spontán bárki bekapcsolódhat, és folytathatja a történetet. Egy-egy mese előadására 5 perc áll a csapatok rendelkezésére.

4. A mesék meghallgatása után beszéljék meg csapatonként, hogyan zajlott a mese kitalálása, a figurák elkészítése, és figyelték-e az időt. Miként történt a feladatmegosztás, hogyan növelhették volna a hatékonyságot, elégedettek-e az eredménnyel?
5. A megbeszélés folyamán terelje a beszélgetés fonálát arra, hogyan hasznosítható ennek a feladatnak a tapasztalata! Mi a tanulság a munkavégzés, a gondozói feladatok során?

Változatok

Amennyiben szükségesnek látja, egyszerűsíthető a feladat azzal, hogy mesekezdeteket ad a csoportok számára. Néhány példa:

- Egyszer volt, hol nem volt, volt egy kisfiú, aki szeretett volna megtanulni biciklizni, de...
- Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, akinek volt egy tehene...
- Egyszer volt, hol nem volt, volt két jó barát, akik úgy döntöttek, hogy...
- Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren is túl, élt egy király, akinek két ikerlánya volt...

6. FOGLALKOZÁS

Segélyhívás

Az elsősegélynyújtáshoz szükséges alapismeretek gyarapítása internetes gyűjtőmunka segítségével. A napi együttlét lezárása, értékelés

Időigény

45 perc

Eszközök

- Írószer

30 perc **ELSŐSEGÉLY**

Az elsősegélynyújtáshoz szükséges ismeretek bővítése internetes gyűjtőmunka és teszt segítségével

Forrás

8. melléklet: Elsősegélyteszt

<http://www.hazipatika.com/topics/elseosegely/articles#azelseosegely>

<http://www.egeszsegkalauz.hu/betegsegkereso/>

A feladat menete

1. A feladat bevezetésében kérdezze meg, miért fontos az elsősegély ismerete, milyen szituációk adódhatnak egy bölcsődében, óvodában, amikor szükségessé válhat az ismerete!
2. Kapjon minden tanuló egyet az Elsősegélyteszt c. lapból (8. melléklet), illetve biztosítson számukra internetes hozzáférési lehetőséget, hogy a keresőprogramot és a Forrásban megadott internetes oldalakat használva gyűjthessenek információkat!
3. A teszt kitöltése után beszéljék meg a megoldásukat!

Megbeszélés/Értékelés

A 8. melléklet: Elsősegélyteszt kerüljön a portfólióba!

15 perc **MILYEN VOLT A NAPOD?**

A nap lezárása, értékelése feladatlap segítségével

Cél

A nap élményeinek tudatosítása, saját képességekre, preferenciákra történő reflektálás

Forrás

9. melléklet: Milyen volt a napod? – értékelőlap

A feladat menete

1. Minden tanuló kapjon egyet a Milyen volt a napod? c. értékelőlapból! (9. melléklet) A feladat az értékelőlap mondatainak befejezése a tanulók saját gondolatai szerint.
2. A kitöltést követően olvasson fel mindenki egy-egy befejezett mondatot!

Megbeszélés/Értékelés

A 9. melléklet: Milyen volt a napod? – értékelőlap kerüljön a portfólióba!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Etesd meg, ha tudod!
- Testnevelő

Elsajátítást támogató feladatok:

- Filmezzünk!
- Elsősegély

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Etesd meg, ha tudod!
- Testnevelő
- Gyúrda
- Bábszínház
- Ovi-tanoda
- Mese, mese, mátká
- Mesebolt

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapok

1. melléklet: Egy „csöppnyi” teszt

8. melléklet: Elsősegélyteszt

9. melléklet: Milyen volt a napod? – értékelőlap

FORRÁSOK

Szakmaleírásokról, pályatükrökről az alábbi honlapokon tájékozódhat:

<http://www.epalya.hu>

<http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple>

A <http://www.szakma.hu/szakmamodszertar/index.php> internetes oldalon további gyakorlatok, játékok hozzáférhetők.

Meseszövegek és mesefilmek hozzáférhetők az alábbi oldalakon:

<http://www.egyszervolt.hu>

<http://gyereksarok.kikoto.net/>

<http://www.revistatus.ro/magyar/mesek/mindenmes.html>

KÉPEK FORRÁSA

4. melléklet: Fakanálbábok (készítette: Pataki Eszter)

1. MELLÉKLET

Egy „csöppnyi” teszt

1. Húzd alá az alább felsorolt játékok közül azt, amelyiket nem adnád egy kétéves gyermek kezébe!

CSÖRGŐ

LABDA

LEGO

JÁTSZÓCUMI

BABA

GYÖNGY

BUBORÉKFÚJÓ

HOMOKOZÓLAPÁT

2. Mit tennél, ha az óvodában az egyik kisgyermeknek felszökne a láza és sírna?
Sorolj fel minden fontos teendőt!

3. Mit lehet tenni, ha az egyik kisgyermek játék közben elesik az udvaron és alaposan felhórsolja a térdét?

4. Az óvodában a „vegyes csoportban” különböző korú gyerekek vannak együtt. Mit gondolsz, milyen lehet ez a gyerekeknek és milyen az óvó nénijüknek?

5. Véleményed szerint, mik a vegyes csoport előnyei és hátrányai?

Előnyei:

Hátrányai:

6. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie a kisgyermekkel foglalkozó szakembereknek?

7. Milyen feladatai vannak egy csecsemő- és gyermekgondozónak, illetve egy babysitternek?

4. MELLÉKLET

Fakanálbábok

A képeket készítette: Pataki Eszter

5. MELLÉKLET

OVI-TANODA: PAPÍRCSÁKÓ-HAJTOGATÁS – SZEREPKÁRTYÁK

Ki kell vágni és sokszorosítani a csoportlétszámhoz igazítva!

Kedves Óvodás!

A papírcsákó hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavar! Munka közben tegyél fel kérdést a hajtogatásra vonatkozóan! (Pl. Hogyan kell itt behajtani? Ügyes vagyok? Szépen hajtogatok? Mi lesz ez? Mit lehet vele csinálni?) Kettőnél többet ne kérdezz!

Kedves Óvodás!

A papírcsákó hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavar! Munka közben tegyél fel kérdést a hajtogatásra vonatkozóan! (Pl. Hogyan kell itt behajtani? Ügyes vagyok? Szépen hajtogatok? Mi lesz ez? Mit lehet vele csinálni?) Kettőnél többet ne kérdezz!

Kedves Óvodás!

A papírcsákó hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavar! Munka közben tegyél fel kérdést a hajtogatásra vonatkozóan! (Pl. Hogyan kell itt behajtani? Ügyes vagyok? Szépen hajtogatok? Mi lesz ez? Mit lehet vele csinálni?) Kettőnél többet ne kérdezz!

Kedves Óvodás!

A papírcsákó hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavar! Munka közben tegyél fel kérdést a hajtogatásra vonatkozóan! (Pl. Hogyan kell itt behajtani? Ügyes vagyok? Szépen hajtogatok? Mi lesz ez? Mit lehet vele csinálni?) Kettőnél többet ne kérdezz!

Kedves Óvodás!

A papírcsákó hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavar! Munka közben tegyél fel kérdést a hajtogatásra vonatkozóan! (Pl. Hogyan kell itt behajtani? Ügyes vagyok? Szépen hajtogatok? Mi lesz ez? Mit lehet vele csinálni?) Kettőnél többet ne kérdezz!

Kedves Óvodás!

A papírcsákó hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavar! Munka közben tegyél fel kérdést a hajtogatásra vonatkozóan! (Pl. Hogyan kell itt behajtani? Ügyes vagyok? Szépen hajtogatok? Mi lesz ez? Mit lehet vele csinálni?) Kettőnél többet ne kérdezz!

6. MELLÉKLET

OVI-TANODA: PAPÍRREPÜLŐ-HAJTOGATÁS – SZEREPKÁRTYÁK

Ki kell vágni és összekeverni! Az első 15 kártyát feltétlenül húzassa ki, a többi a csoportlétszámhoz igazítva sokszorosítsa!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben néha piszkáld a melletted ülőt! Vedd el a papírját, csiklandozd meg! Ha rád szól a gondozó néni/bácsi, fogadj szót, de kis idő múlva kezd újra!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! Gyakran tegyél fel kérdéseket a hajtogatásra vonatkozóan!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben elégedetlenkedj, hogy neked nem sikerül, nem tudsz hajtogatni, mindig elrontod! Kétpercenként kezdj el nyafogni! Csak akkor fejezd be, ha a gondozó néni/bácsi odamegy hozzád és segít, vagy megsimogatja a fejedet!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben legyél passzív és unott! Ne csináld a feladatot, csak egy darabig akkor, ha a gondozó néni/bácsi megszólít, segítségére siet vagy biztat, majd újra hagyj abba!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben gyakran árulkodj a szomszédodra, hogy nem férsz el tőle, zavar téged, bökdös! Tégy úgy, mintha tényleg nem férnél el! Stb. Akkor folytasd nyugodtan a munkát, ha a gondozó néni/bácsi helyet csinál neked, vagy átültet egy tágasabb helyre!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben egyszer – amikor viszonylag jól megy a munka – ereszkedj négykézlábra, és mássz el a csoporttól! Ha a gondozó néni/bácsi rád szól, gyere vissza, és legyél szófogadó és csendes! Majd egy másik pillanatban ismét indulj útnak...

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben figyelj a gondozó nénik utasításaira, és kövesd azokat! Gyakran tegyél fel kérdéseket a hajtogatásra vonatkozóan!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Egyszer, a feladat vége felé kérj egy kis vizet! Ha kapsz, ha nem, folytasd tovább a munkát!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben kéredzkedj ki pisilni, amikor éppen nagyszerűen halad a munka, majd gyere vissza, és folytatd a feladatot!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben néha piszkáld a melletted ülőt! Vedd el a papírját, csiklandozd meg! Ha rád szól a gondozó néni/bácsi, fogadj szót, de kis idő múlva kezd újra!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben, mindig, ha éppen csend van, kérdezz sokat a repülőkről! Milyen gyorsan fog repülni, milyen magasan? Az igazi repülők miért szállnak olyan magasra? A felhők alatt vagy felett repülnek? Mondd el, hogy te már utaztál repülőn a szüleiddel, és a csomagotok elveszett, de végül megtalálták. Érdeklődj: az igazi repülőnek van kereke is, ennek miért nincs? Ez utasszállító-e? Hány ember utazhat rajta? Stb.

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben többször kérdezd meg, mikor jön érted anya! Hány órákor? Ebéd után vagy uzsonna után? Miért nem előbb? Ez az alvás előtt vagy után lesz?

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben többször hívd oda a gondozó nénit/bácsit, hogy segítsen a hajtogatásban, vagy nézze meg, jól csinálod-e a feladatot!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben, egy csendes pillanatban kérdezd meg, mi lesz ma az ebéd! Soroltsd végig az egész menüt, de aztán dolgozz tovább!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavarj! Hajtogatás közben ne tegyél fel kérdéseket sem!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavarj! Hajtogatás közben ne tegyél fel kérdéseket sem!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavarj! Hajtogatás közben ne tegyél fel kérdéseket sem!

Kedves Óvodás!

A papírrepülő hajtogatása közben legyél szófogadó és csendes! Figyelj a gondozó nénik/bácsik utasításaira, és kövesd azokat! A társaidat ne zavarj! Hajtogatás közben ne tegyél fel kérdéseket sem!

7. MELLÉKLET

Ovi-tanoda – megfigyelési lap

Kedves Megfigyelő! Kövesd végig a hajtogatási munkálatokat! Megfigyeléseidet az alábbi szempontok szerint jegyezd le!

Figyelnek-e a foglalkozásvezetők a gyerekek igényeire? Minden kérdésre válaszolnak?

Együttműködnek-e a foglalkozásvezetők? Segítik egymást? Miben nyilvánul ez meg?

Hányszor dicsérik meg a foglalkozásvezetők az óvodásokat?

Van-e olyan óvoda, akivel nem foglalkoznak, akire nem figyelnek a gondozók?

Milyen a foglalkozás hangulata?

Hogyan érezhetik magukat a vezetők és az óvodások?

8. MELLÉKLET

Elsősegélyteszt

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

1. Milyen hívószámon riasztható a gyermekmentő?

- a. 106
- b. 103
- c. 104
- d. 107

2. Melyik tünet nem életveszélyes egy kisgyermek esetében?

- a. Arca lilásszürke színűvé válik.
- b. Rángógörcsei vannak.
- c. Már több mint 10 perce folyamatosan, hangosan sír.

3. Szükséges-e a sebeket, sérüléseket fertőtleníteni?

- a. Igen, mindig.
- b. Igen, ha 5 mm-nél mélyebbek.
- c. Igen, ha erős vérzés is kíséri.
- d. Nem.

4. Milyen a fedő-, a nyomó- és a parittyakötés? Írd a kötéstípusok mellé a jellemzőit!

Fedőkötés:

.....

Nyomókötés:

.....

Parittyakötés:

5. Mit csinálnál, ha valamelyik kisgyermek lenyel egy apró játékot, és fulladni kezd?

6. Mi a teendő epilepsziás roham esetén?

7. Milyen természetes gyógymódokat alkalmaznál egy kisgyermek enyhe köhögése esetén?

8. Milyen gyógynövényeket ismersz? Írd melléjük azt is, mire jók!

Ez kerüljön a portfóliódba!

9. MELLÉKLET

Milyen volt a napod? – értékelőlap

Ma a legtöbbet arról tanultam,
.....
.....
.....

A mai napban az volt a legviccesebb, amikor
.....
.....
.....

A mai nap legnehezebb feladata számomra az volt, amikor
.....
.....
.....

Jó lett volna, ha
.....
.....
.....
.....

Ma a legjobban az tetszett, hogy
.....
.....
.....
.....

4. RÉSZMODUL

EGYEDÜL NEM MEGY

A szociális szolgáltatások szakmacsoporthoz tartozó szakmákkal történő ismerkedés, a segítő és segített, a vezető és vezetett szerepkörének megtapasztaltatása. A szociális területen dolgozók lehetséges munkahelyeinek feltérképezése, illetve a tevékenységük fókuszában álló, segített célcsoportok jellemző problémáinak megismerése.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Verbális és nem verbális kommunikáció
- Problémamegoldás
- Együttműködés
- Asszertív kommunikáció
- Empátiakészség

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

A szociális szolgáltatások szakmacsoport minden területén a másik emberrel való érintkezés, általában a társas érintkezés áll a tevékenység középpontjában. A részmodul ehhez igazodva a verbális és nem verbális kommunikáció, az együttműködés, az asszertív kommunikáció fejlesztését célozza meg.

Az alapvető munkavállalói és életpálya-építési, valamint a szociális kompetenciák körében további célként fogalmazódik meg a szociális érzékenyítés, az empátikus, beleérző beállítódás erősítése, a hatékony stresszkezelési eljárások alkalmazása a gyakorlati feladatok révén.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

A szociális szolgáltatások területén elengedhetetlenül szükséges az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vegyük és megértsük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltsünk, és empátikusak legyünk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdegyüttesnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

<http://www.magyarország.hu/jogszabalykereso/nemzetialptanternv>

A harmadik részmodulhoz hasonlóan ez a foglalkozás is több olyan feladatot, gyakorlatot kínál, amelyben a diákok szerepjátékon keresztül gyűjthetnek tapasztalatokat, ismereteket a szakmacsoport szakmáiról, illetve ezeken túl egyes érzékszervet „kikapcsoló” játékok is megjelennek. A szereplést megkívánó feladatok esetében érdemes figyelni arra, hogy lehetnek a csoporttagok között olyanok, akiknél az ilyen jellegű gyakorlatok feszültséget keltenek, kényelmetlenül érzik magukat a feladat során. Ennek elkerülése érdekében a szerepjátékok esetében – a feladat megkezdése előtt – minden esetben ajánlja fel a megfigyelő szerepét! A megfigyelő szerepre jelentkező diákoknak adjon munkájukat segítő szempontrendszert, és a játékot követően kérjen tőlük visszajelzéseket! A megfigyelő szerep, a figyelem és összpontosítás is éppen olyan aktivitást követel meg a csoporttagoktól, mint a szerepjáték.

Az érzékszervek „kikapcsolása” (pl. a szem bekötése, letakarása) is bizonytalanságérzetet, sőt esetenként félelmet kelthet egyes csoporttagokban. Amennyiben ilyen irányú jelzést kap egy-egy tanulóól, azaz teljesen elzárkózik a feladattól, akkor a megfigyelő szerepét kínálja fel számára! Amennyiben a feladat végeztével, a megbeszélés fázisában jelzi ezeket az érzéseit, feltétlenül adjon lehetőséget az élmény megosztására, az ezzel kapcsolatos érzések megfogalmazására, és tudatosítsa, hogy ezek kimondásával közelebb kerülhet a félelmei feloldásához!

A 4. foglalkozásnál felsorolt feladatok (Erdőkerülő, Halatlan, Hajóhajtó és Irányított kezek) időtartama nehezen megjósolható – bár megtettük. A feladatok egyik hangsúlyos célja a sajátélményszerzés. Így optimális hatékonyságot akkor érhetnek el, ha kellő időt szán az élmény kibeszélésére, megfogalmazására – ami csoportonként rendkívül eltérő lehet. A csoport ismeretében válassza ki a feladatok közül a csoporthoz leginkább illeszkedőket: a foglalkozásba beírt sorrend nem kötött!

Munkahelyi megfigyelés

Megjegyzés: Ha nem volt megoldható, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor a csoport fele munkahelyi megfigyelést végez, és az iskolában maradókkal a 4. részmodul 3–6. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Egy ritmusra

Az együttműködés, a közös munka megtapasztaltatása közös rajzolás, együttmozgás során

Időigény

45 perc

Eszközök

- CD-lejátszó/magnó
- CD-lemezek, különböző ritmusú zenékkal
- Csomagolópapír
- 2 felöltöttetett és bepelenkázott játék baba
- 2 db doboz
- 2 db pelenka
- 2 db törlőkendő
- 2 db hintőpor
- 2 db takaró
- 2 db krém
- Egyéb, a pelenkázáshoz nem szükséges tárgyak, mindegyikből 2 db (zsebkenő, szalvéta, cumi, orrszívó, szemcsepp, gyógyszeres flakonok stb.)
- Stopperóra
- Ragasztószalag

10 perc **SZIÁMI**

A csoporttagok együtt, egymást érintve, ritmusra mozognak.

Cél

A segítő és segített, a vezető és vezetett szerep élményének megélése, a nap témájára való ráhangolódás

Forrás

<http://jatek.gyujtemeny.com/jatekszabaly/629.php>

A feladat menete

1. Kérje meg a tanulókat, hogy kezdjenek el járni a térben a zene ritmusára! Amikor mindenki rátalált a saját tempójára, állítsa meg a zenét! Kérje meg a tanulókat, hogy válasszanak egy párt maguknak, és valamelyik testrészüket érintsék össze – azaz nőjenek össze, mint a sziámi ikrek, és így mozogjanak tovább a zenére! Próbálják megtalálni a közös ritmust!
2. A sziámik tánca után érdemes megbeszélni, milyen élmény volt az együttmozgás, a közös tánc.

Változatok

- A feladatot nehezítheti azzal, ha vezényszóra a pároknak egy másik párhoz „ragadva” kell tovább mozogniuk, majd a négyesek is összeforrnak, végül a csoport összes tagja kapcsolódik egymáshoz, és így kell együtt mozogni a zenére.
- A zene ritmusának változtatásával is nehezíthetjük a szíami ikrek feladatát.

15 perc **SOK JÓ EMBER KIS HELYEN IS...**

A csoporttagoknak egyre szűkülő hely áll rendelkezésükre, ahol el kell férniük.

Cél

A napi munka előkészítése. A segítő szerepre való ráhangolódás, egymás megérintésének, a másik közelségének megtapasztaltatása. Problémamegoldás, tolerancia és együttműködés fejlesztése

A feladat menete

1. Krétával vagy szalagragasztóval rajzoljon vagy ragasszon a padlóra egy háromszöget! (Padok körberakásával is kijelölheti a teret.) Először a háromszög nagy legyen, amelynek határvonalai között minden tanuló kényelmesen elfér. A ragasztószalag helyett használható több ív csomagolópapír is összeillesztve, amiből egyet-egyet elvéve folyamatosan csökkentheti a teret.
2. A tanulók feladata, hogy helyezkedjenek el a körvonalak között vagy a csomagolópapírral jelölt területen úgy, hogy egyiküknek se lógjon ki a ruhája vagy testrésze a határvonalon túl!
3. Ha megoldották a feladatot, egy kisebb háromszög határait rajzolja/ragassza/helyezze a padlóra, majd minden megoldott kör után egyre csökkentse a teret! Fél percig tartózkodjanak minden háromszögben/kijelölt területen, miután a szabályok szerint elhelyezkedtek!
4. A feladatot követően beszéljék meg, milyen érzés volt egymáshoz ilyen közelségben lenni! Ki az, akit zavart ez a helyzet és miért?

20 perc **PELENKÁZÓ SHOW**

A babák tisztába tétele szakszerűen és gyorsan

Cél

Hangulatoldás és ismeretszerzés a szakszerű pelenkázás módjáról

A feladat menete

1. Kérje meg a csoportot, hogy válasszon két olyan csoporttagot, aki vélhetően a legkevesebbszer pelenkázott játék babát!
2. A pelenkázójelöltek – amennyiben vállalják a feladatot – álljanak egy-egy asztal mellé, és adja a kezükbe a babákat! Tegye a dobozokba a rendelkezésre álló használati eszközöket, amelyekből ki kell választani a játék során a pelenkázás kellékeit. A feladat a baba tisztába tétele szakszerűen és minél gyorsabban.
3. A csoporttagokat kérje meg, hogy írják fel, milyen eszközöket és milyen sorrendben használtak a versenyzők!
4. A verseny stopperórával indul.
5. A győztes személyéről a csoport szavazással dönt aszerint, hogy milyen gyorsan és szakszerűen végezte a pelenkázást.
6. Beszéljék meg a helyes sorrendet és a szakszerű technikát!
 - a) A baba letétele előtt takarót helyezünk a pelenkázóasztalra, hogy kényelmes helyet biztosítsunk a babának.
 - b) A baba fejét mindig támasszuk meg a kezünkkel és alkarunkkal, hogy fejének hátracsuklását megelőzzük!
 - c) Levezzük az alsóruházatot és a pelenkát.
 - d) Törlőkendővel megtisztítjuk a baba popsiját.
 - e) Krémezzük be védőkrémmel, ami a kicsipés ellen védi a bőrt.
 - f) Rátesszük a tiszta pelenkát.
 - g) Felöltöztetjük.
7. Ha a versenyző kedvesen beszél a babához pelenkázás közben, azért pluszpont adható.
8. Emelje ki, hogy a modul ezen részében a segítő és a segített kapcsolatáról lesz szó! A továbbiakban babák helyett olyan szituációs gyakorlatok lesznek, ahol egymást segítik.

2. FOGLALKOZÁS

Kézen fogva

A szakmacsoport szakmáiról való információszerzés, -bővítés szituációs gyakorlat során

Időigény

45 perc

Eszközök

- Íróeszköz

Cél

Ismeretszerzés

Forrás

1. melléklet: Kézen fogva – feladatlap

A feladat menete

1. Alkosson párokat kiszámolós módszerrel: 1, 2 – 1, 2...! Kapjon minden tanuló egyet a Kézen fogva c. feladatlapból! (1. melléklet)
2. A párok feladata, hogy a szakmacsoport szakmái közül gyűjtsék össze azokat, amelyeknél az érintésnek, a testi közelségnek fontos szerepük van! Az ötleteket írják a kapott feladatlapra! Segítségképpen használható az 1. részmodul 1. melléklete a szakmacsoporthoz tartozó szakmák felsorolásával. (Megoldás: Gyakorlatilag minden segítő helyzet velejárója a testi érintkezés, hiszen kezet fog a segítő és a segített, azonban vannak területek, amelyeknél nagyon intenzív és elengedhetetlen a testi érintkezés (pl. csecsemő- és gyermekgondozó, fogyatékossgal élők gondozója, gerontológiai gondozó, házi időszaki gyermekgondozó, kisgyermekgondozó, -nevelő, rehabilitációs nevelő, segítő, nevelőszülő, szenvedélybeteg-gondozó, szociális gondozó és ápoló, segítő).
3. A feladatlap második részében olyan jelenetet kell leírniuk a tanulóknak (helyszín, a probléma meghatározása, párbeszéd megírásával), amely a felsorolt egyik szakmához köthető.
4. A jelenet leírását követően minden csapat játssza el a kitalált szituációt, de ne árulják el a helyszínt, a problémát, a segítő végzettségét, a segített adatait stb., ugyanis a többi diák feladata, hogy kitalálja ezeket.

5. A feladatok megbeszélésénél érdemes rákérdezni, hogy milyen közös, hasonló elemei voltak az egyes szituációknak, hogyan döntöttek arról a párok, hogy ki lesz a segítő és ki a segített, hogy jött a szituáció, a jelenet ötlete.

Megbeszélés/Értékelés

Az 1. melléklet: Kézen fogva – feladatlap kerüljön a portfólióba!

3. FOGLALKOZÁS

Miben segíthetek?

Azon célcsoportok problémáinak feltérképezése, amelyekben a szociális területeken dolgozók nyújtanak segítséget. Szituációs gyakorlatban a beszélgetőpartnerek különböző stílusának meg tapasztalása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Csomagolópapír
- Filctoll

15 perc **SZEMTŐL SZEMBEN**

Párbeszéd folytatása mások által meghatározott érzelmek kifejezésével

Cél

A megérkezés támogatása, az együttlét alaphangulatának megteremtése. A helyzetfelismerés, a kommunikáció fejlesztése

Forrás

2. *melléklet*: Hangulatkártyák

A feladat menete

1. A csoporttagok nagy körben ülve helyezkedjenek el! A kör közepére helyezzen el két széket egymással szemben!
2. Mindenki akár egy eltúlzott arckifejezéssel, de mutassa be, hogy most milyen hangulatban érkezett! Majd kérjen mindenkit, hogy – a hangulatkártyákból választva pl. vegyen fel unott, undok, félelmet keltő arckifejezést!
3. Kérjen két önként jelentkezőt, akiknek a feladatuk, hogy beszélgessenek egy filmről vagy könyvről, amit mindketten láttak, olvastak! A két önkéntes üljön a körben elhelyezett székekre, és beszéljék meg, melyik az a film, amit mindketten láttak, azaz a beszélgetés témája lehet.
4. A beszélgetés megkezdése előtt kérjen még két önként jelentkezőt, akik a két ülő játékos mögé állnak. Az ő feladatuk, hogy a kapott hangulatkártyákat (2. *melléklet*) félpercenként mutassák fel a velük szemben ülő beszélgetőnek, akinek, amint megpillantja a felmutatott kártyát, abban a stílusban, hangulatban kell folytatnia a beszélgetést, ami a kártyán szerepel.

5. Egy beszélgetés kb. 3 percig tartson! A beszélgetést követően a beszélgetők próbálják kitalálni, milyen hangulatokban kommunikált velük a beszélgetőpartnerük. Kérdezzen rá minden kör után a beszélgetőtől, hogy mikor alakult a legjobban a beszélgetés!
6. Több kört játsszanak, minél több stílust tapasztalasson meg! Fontos annak a tudatosítása, hogy nem egy jó megoldás van: ahányan vagyunk, annyiféle lehet. Többek között emiatt jelent nagy kihívást a szociális szolgáltatások szakmacsoportja.

30 perc **PROBLÉMAKÖRÖK**

Azon célcsoportok problémáinak feltérképezése, amelyeknek a szociális területeken dolgozók nyújtanak segítséget.

Cél

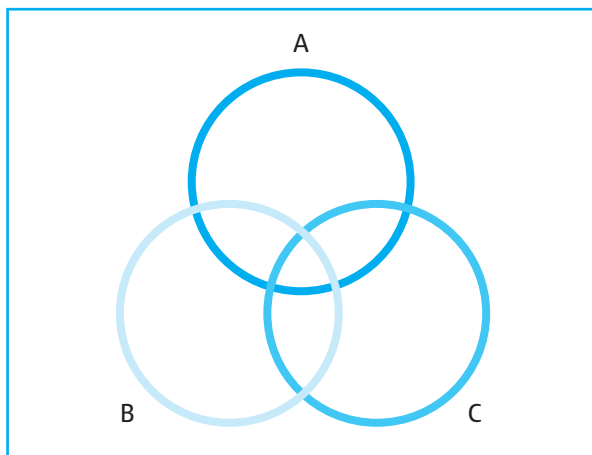
A szakmacsoportról való információszerzés, a szociális területen dolgozók által segített emberek lehetséges problémáinak feltérképezése, az empátia fejlesztése

Forrás

3. *melléklet*: Problémakörök – feladatlap

A feladat menete

1. Másoljon a Problémakörök c. feladatlapokból (3. *melléklet*) úgy, hogy a csoport egyharmada az „A” jelű feladatlapból, a másik harmad a „B” jelűből, a harmadik harmad a „C” jelűből kapjon! A feladatlapokat véletlenszerűen húzassa ki a diákokkal!
2. A feladat a húzott célcsoport olyan lehetséges problémáinak a felírása, amilyenek a megoldásában nap mint nap segítségre szorulhatnak, illetve segítséget kérnek. A feladatlap kitöltése önállóan zajlik, 5 perc áll rendelkezésre.
3. Az idő letelte után kérje meg a tanulókat, hogy az azonos jelű feladatlapot kapók keressék meg egymást, és együtt, megbeszélve saját feladatlapjukat, tovább bővítsék a leírtakat! Erre is adjon 10 percet!
4. A kis csoportos munka után nagy körben beszéljék meg a leírtakat, mégpedig úgy, hogy rajzoljon egy halmazábrát egy földön heverő csomagolópapírra! Kérje meg a diákokat, hogy értelemszerűen töltsék ki a halmazokat, azaz a kizárólag adott célcsoportnál megjelenő segítségnyújtási helyzetek a körökbe, azok pedig, amelyek 2 vagy 3 célcsoportra is jellemzők, a metszetekbe kerüljenek!
5. Emelje ki a megbeszélés során azokat az elemeket, amelyek középre kerültek, azaz mindhárom célcsoportnál igazak! Mutasson rá, hogy melyek azok, amelyek az egész szakmacsoportra igazak!

Változatok

A feladatban az önálló munkát követően a különböző jelű feladatlapokat kitöltők is alkothatnak egy csoportot. Ez esetben a közös metszéspontokba kerülő problémahelyzetek kerüljenek kis csoportos megbeszélésre, majd a teljes csoportban összegezzék, hogy a kis csoportok mire jutottak!

4. FOGLALKOZÁS

Láthatatlan erők

A szem, fül érzékszervek „kikapcsolásával” történő feladatok során a diákok betekinhetnek a látás- és hallássérült emberek mindennapjaiba.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Kendők a szem bekötéséhez (a teljes csoport felének)
- Papírlapok

Az Irányított kezek c. feladat választása esetén a fentiekben túl szükség van még az alábbiakra, minden esetben a teljes csoport felének:

- Tollak
- Ceruzák
- Filctollak
- Papírlapok
- Radír
- Poharak
- Ásványvizes palackok
- Kiskanalak
- Szalvéta
- Földugók

10-15 perc **ERDŐKERÜLŐ**

Tájékozódás vakon, segítség nélkül és segítséggel

Cél

A szociális érzékenység, az empátikus készség fejlesztése és a napi munkára való ráhangolódás

A feladat menete

1. A feladat helyigényes. Tegyen egy nagy kört szabaddá, ahol minden csoporttag kényelmesen elfér!
2. Kérjen két önként jelentkezőt, akiknek – ezt mondja is el a tanulóknak – beköti a szemét egy kendővel. A szembekötés feladatát kizárólag önkéntes jelentkezőkkel végeztesse, mert egyesekben félelmet kelthet a szem letakarása!
3. Kösse be a két önkéntes szemét a kendővel! A többi tanulót kérje meg, hogy álljanak fel a térben, és helyezkedjenek el, mintha egy erdő fái lennének!
4. A két bekötött szemű játékost vezesse a terem két legtávolabbi pontjához! A feladatuk: vakon megtalálni egymást az erdőben, a fák között, kizárólag egymás hangja alapján.

5. A tanulók, azaz a fák csak susogó hangot adhatnak.
6. Az első játékot követően játsszák le úgy is, hogy a két fát megtestesítő tanuló adjon segítő instrukciókat a vakon, egymást kereső diákoknak!
7. Adjon lehetőséget minden önként jelentkezőnek a tapasztalatgyűjtésre!

Változatok

- A bekötött szemű tanulók feladatát bonyolíthatja azzal, hogy valamilyen tárgyat kell megkeresniük az erdőben.
- Az erdőkerülő feladat helyett – amennyiben minden tanuló szeretné kipróbálni a vakon keresést – alkalmazhatjuk a Társkereső c. feladatot. Ebben a gyakorlatban minden diák szemét kösse be kendővel, majd kezdjenek el járni a térben! Vezényszóra keressenek valakit, és az arca érintésével találják ki, hogy mire bukkantak! Ha kitalálták, mehet tovább a séta egy újabb társ megtalálásáig.

20 perc **HALLATLAN**

Egy történet visszaadása szájról olvasást követően

Cél

A szociális érzékenység, az empatikus készség és a figyelem fejlesztése

Forrás

4. *melléklet*: Hallatlan

A feladat menete

1. Az előbbi párok egyike üljön át a jobbra mellettük ülők asztalához, így alakítsanak új párosokat!
2. A párok egyike megkapja a Hallatlan „A” történetét (4. *melléklet*), feladata az olvasottak elmesélése lesz, de csak tátogva, artikulálva kommunikálhat, hangot nem adhat ki.
3. A pár másik tagja füldugót kap, az ő feladata szájról olvasni, majd a történet után visszamondani, amit „hallott”. Ezt követően ellenőrizték, hogy kb. milyen hányadban értették meg a diákok egymást!
4. A játék után cseréljenek szerepet a párok, ekkor a „B” történetet adja a mesélőnek!
5. Teljes csoportos megbeszélésen adjon lehetőséget a diákoknak az érzelmek, tapasztalatok elmondására!

15 perc **HAJÓHAJTÓ**

A domináns kéz „kikapcsolásával” papírhajó hajtogatója és díszítése páros feladatmegoldással

Cél

A szociális érzékenység, az empatikus készség, az együttműködés fejlesztése

A feladat menete

1. A párok egyik tagja vándoroljon tovább a jobbra mellettük lévő asztalhoz, így ismétlen új párosok alakulhatnak. Az asztalra helyezzen papírlapot, filctollakat!
2. A párok feladata egy papírhajó közös hajtogatója, elnevezése és dekorálása lesz úgy, hogy a domináns kezüket nem használhatják, csak egy kézzel hajtogathatnak. A pároknak közösen, együttműködve kell elkészíteniük a papírhajót. (Célszerű a nem használandó kezett zsebre tenni vagy az övbe dugni!)
3. Ha végeztek, írják rá a hajóra az elnevezését is!
4. A feladatot követően közösen nézzék végig a hajókat, olvassák fel a elnevezésüket!

Változatok

A Hajóhajtó és a Hallatlan c. feladatok helyett elvégezhető az alábbi feladat.

30 perc **IRÁNYÍTOTT KEZEK**

Tájékozódás és eszközhasználat vakon, segítség nélkül és segítséggel

Cél

A szociális érzékenység, az empatikus készség fejlesztése és a napi munkára való ráhangolódás

A feladat menete

1. Alakítsanak párokat a diákok! Minden pár üljön le egy asztalhoz egymással szemben, és beszéljék meg, ki lesz a segítő és ki a segített!
2. A segített szemét kösse be kendővel, majd helyezze el az asztalra a használati tárgyakat (pohár, vízzel teli palack, kiskanál, szalvéta, ceruza, toll, filctoll, radír, papír)!
3. A bekötött szemű tanulóknak adjon feladatokat, de a segítőik ez esetben ne segítsenek, csak ha a palack víz kiborulna, akkor lépjenek közbe! Instrukciók lehetnek pl.:
 - Írd fel a lapra ceruzával a nevedet!
 - Húzd alá tollal!
 - Filctollal rajzolj a papír jobb sarkába egy szívet!
 - Radírozd ki a keresztnevedet!
 - Tölts egy fél pohár vizet!
 - Keverd meg a kanállal!
 - Rajzolj körbe a kanalat filctollal!

4. A következő fordulóban keverje össze a tárgyakat, és adjon újra instrukciókat! Ez esetben azonban a szemben ülő tanulók segítsenek bekötött szemű társaiknak a feladat végrehajtásában, méghozzá szóbeli irányítással!
5. A játékot kövesse szerepcseré: a segítőtől segítettek válnak és fordítva.
6. A feladat élményeit beszéljék meg teljes körben! Kérdezze meg a diákokat a játék során keletkező érzéseikről, gondolataikról!

5. FOGLALKOZÁS

Hol a mentőöv?

Azoknak a munkahelyeknek a feltérképezése, ahol segítséget, tanácsadást kaphatnak az arra szorulóknak

Időigény

45 perc

Eszközök

- Íróeszköz
- Filctoll
- A Hol dolgozhat? – feladatlap másolatai
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek
- Ragasztószalag
- Csomagolópapír

15 perc **JÓ VAGY ROSSZ?**

Különböző helyzetek, szituációk saját megélésének tisztázása, tudatosítása

Cél

Az önismeret fejlesztése, annak átgondoltatása, mi az, amiben segítségre, támogatásra szorulhatnak.

A feladat menete

1. A ragasztószalag segítségével válassza ketté a tereket; ragasszon egy vonalat a padlóra! A tér egyik felére – egy csomagolópapírra – írja fel: „Könnyű, ahol jól érzem magam”; a másik felére: „Ahol még bizonytalan vagyok, nem érzem jól magam, ahol nem tudom, mit tegyek”!
2. Mondja el a tanulóknak, hogy most különböző helyzeteket fognak felsorolni. A feladatuk a térnek arra a felére állni, ahogy az adott helyzetben érzik magukat; vagy ha még nem voltak ilyen helyzetben, döntsék el, szerintük hogyan éreznék magukat! Az alábbi helyzetek hangozhatnak el például:
 - Állásinterjú részt venni
 - A szeretetet kimutatni egy másik embernek
 - Egyedül lenni
 - Bemutatkozni valakinek
 - Boltban vásárolni
 - Vezető szerepben lenni
 - Megszólítani egy idegent
 - Bankban pénzt befizetni
 - Irányítani egy csoportot
 - Egy ismeretlen társaságba beilleszkedni
 - 50 ember előtt beszélni

- Okmányirodában személyi igazolványt meghosszabbítani
 - Étteremben ételt rendelni
 - Kritikát kapni és arra reagálni, válaszolni
 - Hibás árut visszacseréltetni
 - Egy kérésre nemet mondani
 - Kritikát adni
 - Dicséretet kapni
 - Segítséget kérni
 - Étteremben fizetni és borraivalót adni
 - Útbaigazítást kérni
 - Az érzéseidről beszélni
3. A fordulókban meg lehet szólaltatni egy-egy tanulót, hogy mi az, ami zavarja az adott helyzetben, mit érez ilyenkor.
 4. A megbeszélés során arra is érdemes kitérni, hogy a fiatalok hol kaphatnak ingyenes segítséget és tanácsadást; pl. családsegítő központban, ifjúságsegítő alapítványoknál, a munkaügyi központok foglalkoztatási információs tanácsadó irodáiban (FIT), a területi integrációs szakképző központok tanácsadójától (TISZK).

30 perc **HOL DOLGOZHAT?**

Feladatlap és internetes gyűjtőmunka segítségével a szociális szakképzettségű emberek lehetséges munkahelyeinek feltérképezése

Cél

A szakmacsoportról való információk bővítése. Annak tudatosítása, hogy gondok esetén a diákok maguk hová fordulhatnak segítségért.

Forrás

5. melléklet: Hol dolgozhat? – feladatlap
<http://www.milegyek.hu>

A feladat menete

1. Minden tanuló kapjon egyet a Hol dolgozhat? c. feladatlapból! (5. melléklet)
2. A feladatlapon karikázzák be azokat a lehetséges munkahelyeket, ahol a szociális szakképesítések valamelyikével dolgozni lehet!
3. A kitöltés előtt kérjen meg egy tanulót, hogy olvassa fel a feladatlapon található munkahelyneveket, és tisztázzák az ismeretlen szavak jelentését!
 Pl. **rehabilitáció** (latin = „újra alkalmassá tétel”, helyre-, visszaállítás). Jogtalanul elszenvedett sérelmek orvoslása, rehabilitálása. „Rehabilitációs (= utókezelő) osztály”. Jogi, orvosi műszó.

Pszichiátria (görög). Elmeógyógyászat; elmezavar-tan: az orvostudomány elmezavarokkal foglalkozó ága. (Forrás: <http://meszotar.hu/>)

Krízisközpont: Válságos helyzetben, állapotban lévő személyek számára létrehozott segítő intézmény.

4. A feladatlap önálló kitöltését követően keressen mindenki magának egy párt! (Névkihúzással véletlenszerűen is kialakíthatók a párok.) A párok üljenek egy-egy internet-hozzáférésű számítógéphez! A feladatuk a feladatlapon bekarikázott munkahelyek egyeztetése, megbeszélése, illetve a munkahelyek mellé írni, vajon mely szociális szakképesítéssel rendelkezők dolgozhatnak ezeken a munkahelyeken. A közös munkához internetes segítséget is használhatnak, ehhez ajánljuk a <http://www.milegyek.hu> oldalt, ahol ábécérendben minden szakképesítésről tájékozódhatnak.
5. Beszéljék meg teljes körben a gyűjtőmunka eredményeit! Érdemes arról is beszélgetést kezdeményezni, hogy a tanulók, azaz az ifjúság hová milyen segítségért fordulhat!

Az 5. melléklet: Hol dolgozhat? – feladatlap helyes válaszai

Szociális szakképesítéssel rendelkezők munkahelyei:

- **Bölcsőde és óvoda:** csecsemő- és gyermeknevelő, -gondozó, gyermekgondozó-nevelő
- **Családsegítő központ és gyermekjóléti szolgálat:** gyermek- és ifjúsági felügyelő, mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, szociokulturális animátor, ifjúságsegítő
- **Gyermeknevelő intézet:** gyermekotthoni asszisztens, nevelőszülő, gyermek- és ifjúsági felügyelő, mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, szociokulturális animátor, ifjúságsegítő
- **Hajléktalanszálló:** mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gondozó, ápoló, segítő, szociális szakgondozó
- **Idősek otthona:** gerontológiai gondozó, mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gondozó, ápoló, segítő, szociális szakgondozó
- **Kórház:** fogyatékosok gondozója, pszichiátriai gondozó, rehabilitációs nevelő, segítő, szenvedélybeteg-gondozó
- **Krízisközpont:** szenvedélybeteg-gondozó, mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, ifjúságsegítő

- **Magánklinika:** fogyatékosok gondozója, pszichiátriai gondozó, rehabilitációs nevelő, segítő, szenvedélybeteg-gondozó
- **Menekülttábor:** gyermek- és ifjúsági felügyelő, mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, szociokulturális animátor, ifjúságsegítő
- **Önkormányzat:** szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, szociokulturális animátor
- **Pszichiátria:** pszichiátriai gondozó
- **Rehabilitációs központ:** fogyatékosok gondozója, pszichiátriai gondozó, rehabilitációs nevelő, segítő, szenvedélybeteg-gondozó, mentálhigiénés asszisztens
- **Segélyhívó központ:** mentálhigiénés asszisztens, szociális asszisztens, szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, ifjúságsegítő
- **A jelnyelvi tolmács** bármilyen segítő szervezetnél, alapítványnál dolgozhat, illetve olyan cégeknél megbízással, ahol ezen szolgáltatás nyújtására van szükség.

Megbeszélés/Értékelés

Az 5. melléklet: Hol dolgozhat? – feladatlap kerüljön a portfólióba!

Változatok

Adhat az internetes kereséshez további feladatokat, pl. keressék meg egy családsegítő vagy idősek otthonának az internetes honlapját, és nézzék meg, mivel foglalkoznak, milyen programokat, rendezvényeket hirdetnek a célközönségüknek, majd mutassák be az adott intézményeket!

6. FOGLALKOZÁS

Érdekképviselő

Helyzetgyakorlat során különböző kommunikációs stratégiákkal az érvelés, a befolyásolás megtapasztaltatása. A foglalkozás lezárása, értékelés

Időigény

90 perc

Eszközök

- Videokamera
 - Lejátszó és tévé
- vagy
- Számítógép és projektor
 - Szereplapok és helyzetleírás kivágott másolatai
 - Íróeszköz
 - Csomagolópapír

70 perc **VÁLTOZTATÁSI STRATÉGIÁK**

Szituációs gyakorlat, amelyben szerepkártyák segítségével különböző kommunikációs stratégiák szerint folytatnak megbeszélést a tanulók.

Cél

A kommunikáció, a problémamegoldás fejlesztése. A változtatási stratégiák tudatosítása. A befolyásolási stratégiák hatékonyságának vizsgálata

Forrás

RUDAS JÁNOS (1997): *Delfi örökösei*. Gondolat–Kairosz Kiadó, Budapest. 349. o.

6. melléklet: Változtatási stratégiák – helyzetleírás

7. melléklet: Változtatási stratégiák – szereplapok I.

8. melléklet: Változtatási stratégiák – szereplapok II.

9. melléklet: Változtatási stratégiák – szereplapok III.

A feladat menete

1. Minden tanuló megkapja a helyzetleírást (6. melléklet), amelynek elolvasására adjon néhány percet!
2. Hat önként jelentkező húzza be a székét a kör közepére, és alakítsanak egy kisebb kört! Kérdezze meg a diákokat, ki melyik szerepet vállalná:
 - Nővér
 - Szociális gondozó
 - Kórház gazdasági igazgatója
 - Gyermekosztály főorvosa
 - Gyermekosztály főnővére
 - Gyermekosztály egy orvosa

3. A hat fő megkapja a szereplapok I.-t (7. melléklet). Feladatuk átoltvasni a szereplapokat és a megbeszélésen annak megfelelően viselkedni.
 4. A szerepet nem vállaló csoporttagok megfigyelők lesznek. Amennyiben videofelvételt készítenek a játékról, az egyik csoporttag kezelheti a kamerát.
 5. Összesen háromszor játsszák majd el a megbeszélést, ezt az információt ne mondja el a diákoknak! A nővér és a szociális gondozó lesz a játékok során a kulcsfigura, akiknek a három megbeszélés során más-más stratégia szerint kell képviselniük álláspontjaikat, más-más módon kommunikálnak. (Ők ketten a változtatás serkentői.)
 6. Mondja el a diákoknak, hogy a megbeszélésre 15 percük van!
 7. Ha elég nagy a csoport, a második játékhoz új szereplőket kérjen! Ők is megkapják a szereplapokat a 8. melléklet (szereplapok II.) szerint, ebben a nővér és a szociális gondozó más instrukciót kap, persze ezt a tanulók nem tudják.
 8. A második játék után következzen – megbeszélés nélkül – a harmadik, itt újabb szerepcserét lehet végrehajtani. Adja át a résztvevőknek a 9. melléklet (szereplapok III.) szétvágtott szereplapjait!
 9. A három értekezletet követően olvassa fel a szereplapokat, majd teljes körben beszéljék meg a játék során megfigyelteteket és a tapasztalatokat!
 - Melyik helyzetben és szerepben hogyan érezték magukat a tanulók?
 - Melyik szerep állt közel hozzájuk, miért éppen az?
 - Melyik szerep volt szimpatikus, melyik nem?
 - Beszéljenek arról is, hogy melyik értekezlet volt a legeredményesebb, és vajon miért?
 - Ki hogyan kommunikált?
 - Milyen megoldások születtek, egyáltalán születtek-e megoldások?
 - A három eltérő helyzet során milyen eltérő érzelmek keletkeztek a szerepeket játszóknak és a megfigyelőkben?
- Kérdezze meg a diákokat, ki melyik szerepet vállalná!
- Nővér, aki változtatni szeretne a helyzeten
 - Szociális gondozó, aki változtatni szeretne a helyzeten
 - Kórház gazdasági igazgatója, aki nem szeretne változtatni a helyzeten
 - Gyermekosztály főorvosa, aki nem szívesen változtatna a helyzeten
 - Gyermekosztály főnővére, aki nem szeretne változtatni a helyzeten
 - Gyermekosztály egy orvosa, aki nem régóta dolgozik a kórházban, befolyásolható
3. A szerepvállalásokat követően minden szereplő válasszon egyet az alábbi tulajdonságokból:
 - Támadó
 - Erőszakos
 - Durva
 - Tiszteletlen
 - Agresszív
 - Kötekedő
 4. A szereplők feladata a választott tulajdonságot képviselve beszélgetni a kórház helyzetéről.
 5. 15 percig tart egy megbeszélés. Összesen két megbeszélés lesz, de ezt ne árulja el előre a diákoknak!
 6. Ha elég nagy a csoport, a második játékhoz új szereplőket kérjen. Ők is válasszanak szerepeket és tulajdonságokat az alábbiak közül:
 - Együttműködő
 - Tisztelettudó
 - Előzékeny
 - Figyelmes
 - Kedves
 - Megértő
 7. A második jelenet megtekintése után következzen a megbeszélés! Teljes körben beszéljék meg a játék során megfigyelteteket és a tapasztalatokat!
 - Az egyes helyzetekben és szerepekben hogyan érezték magukat a tanulók?
 - Melyik szerep állt közel hozzájuk, miért éppen az?
 - Melyik szerep volt szimpatikus, melyik nem?
 - Beszéljenek arról is, hogy melyik értekezlet volt a legeredményesebb, és vajon miért?
 - Ki hogyan kommunikált?
 - Milyen megoldások születtek, egyáltalán születtek-e megoldások?
 - A két eltérő helyzet során milyen eltérő érzelmek keletkeztek a szerepeket játszóknak és a megfigyelőkben?

Változatok

Amennyiben videokamerával rögzítik a megbeszéléseket, csak azok megtekintését követően beszéljék meg a feladatot!

A feladat egyszerűsíthető az alábbi módon.

1. Minden tanuló megkapja a helyzetleírást (6. melléklet), amelynek elolvasására adjon néhány percet!
2. Hat önként jelentkező húzza be a székét a kör közepére, és alakítsanak egy kisebb kört! Ebben a játékban nem kapnak szereplapokat, csak az alábbi információkat közölje a szerepet vállaló tanulókkal!

20 perc A NAP KEDVENCE

A nap eseményeinek összefoglalása, értékelése

Cél

A téma lezárása, visszajelzés adása, élmények, érzések, benyomások megfogalmazása, tudatosítása

Forrás

10. melléklet: A nap kedvence – értékelőlap

A feladat menete

1. Beszéljék meg, sorolják és elevenítsék fel a nap adatait, amelyek nevét írja fel jól látható helyre a táblára/csomagolópapírra!
2. A nap eseményeinek felidézését követően ossza ki A nap kedvence c. értékelőlapot (10. melléklet), amelyet a tanulók töltsenek ki!
3. Teljes körben beszéljék meg a leírtakat! Minden tanuló visszajelzését hallgassák meg!

Megbeszélés/Értékelés

A 10. melléklet: A nap kedvence – értékelőlap kerüljön a portfólióba!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Sziámi
- Sok jó ember kis helyen is...
- Szemtől szemben
- Pelenkázó show
- Erdőkerülő
- Hajóhajtó

Elsajátítást támogató feladatok:

- Pelenkázó show
- Kézen fogva
- Problémakörök
- Hallatlan
- Jó vagy rossz?
- Hol dolgozhat?
- A nap kedvence

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Pelenkázó show
- Kézen fogva
- Szemtől szemben
- Irányított kezek
- Hallatlan
- Változtatási stratégiák

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

1. melléklet: Kézen fogva – feladatlap
5. melléklet: Hol dolgozhat? – feladatlap
10. melléklet: A nap kedvence – értékelőlap

FORRÁSOK

Szakmaleírásokról, pályatükrökről az alábbi honlapokon tájékozódhat:

<http://www.epalya.hu>

<http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple>

A <http://www.szakma.hu/szakmamodszerttar/index.php> internetes oldalon további gyakorlatok, játékok hozzáférhetők.

A segített személy adatai

Kor:

Nem:

Családi állapot:

Iskolai végzettség:

Foglalkozás:

Hobbi:

Egyéb fontos tudnivaló:

A jelenet helyszíne

.....

A segítő személy szakmája

.....

A párbeszéd leírása

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

2. MELLÉKLET

Hangulatkártyák

Ki kell vágni!

UNOTT

KÍVÁNCSI

FELDOBOTT

ERŐSZAKOS

CSENDES

UNDOK

KÖTÖZKÖDŐ

KEDVES

KIHÍVÓ

HARSÁNY

LAZA

EGYETÉRTŐ

ÁLMODOZÓ

KÉNYES

GYEREKES

HISZTIS

URALKODÓ

BÓLOGATÓ

FIGYELMETLEN

BÁJOLGÓ

SZERÉNY

IZGŐ-MOZGÓ

HATÁROZOTT

SZERELMES

FÉLELMET KELTŐ

NAGYKÉPŰ

ALÁRENDELŐDŐ

IDEGESÍTŐ

FÉLÉNK

PASSZÍV

SZÉTSZÓRT

ZAVART

KEDVETLEN

FELVÁGÓS

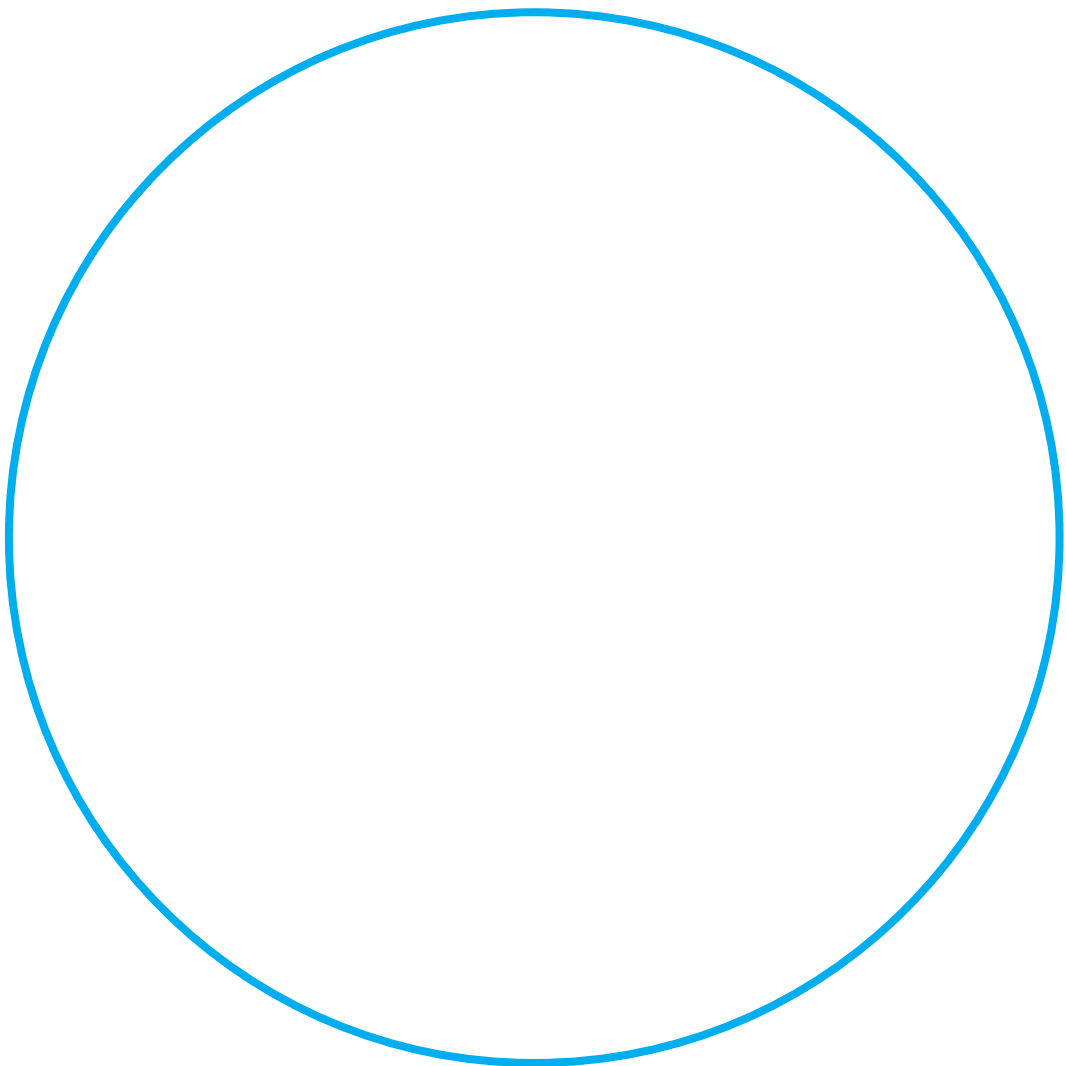
3. MELLÉKLET

Problémakörök – feladatlap

A)

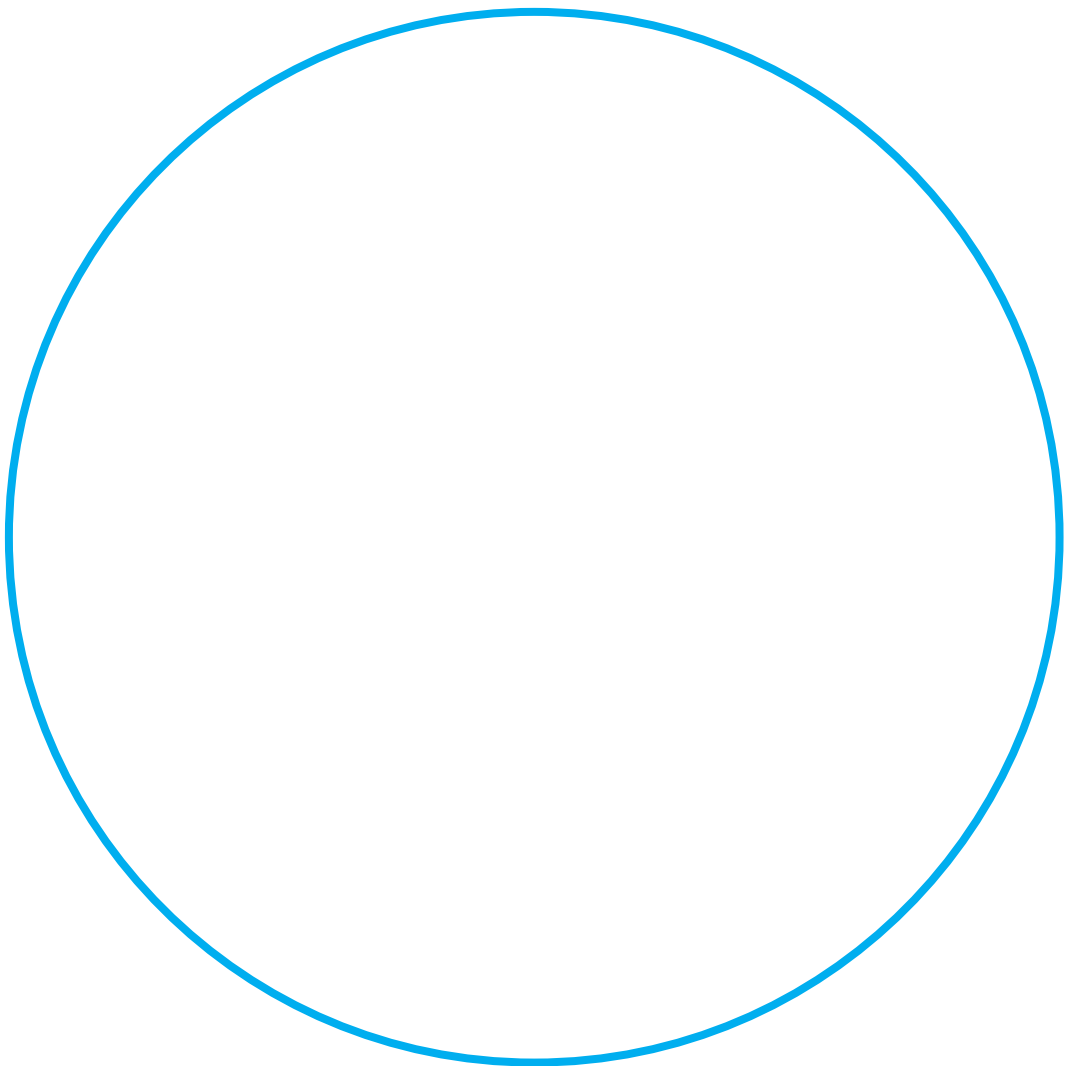
Írj a körbe olyan helyzeteket, mindennapos szituációkat, amelyekben segítségre szorulhat egy

KISGYEREK!

B)

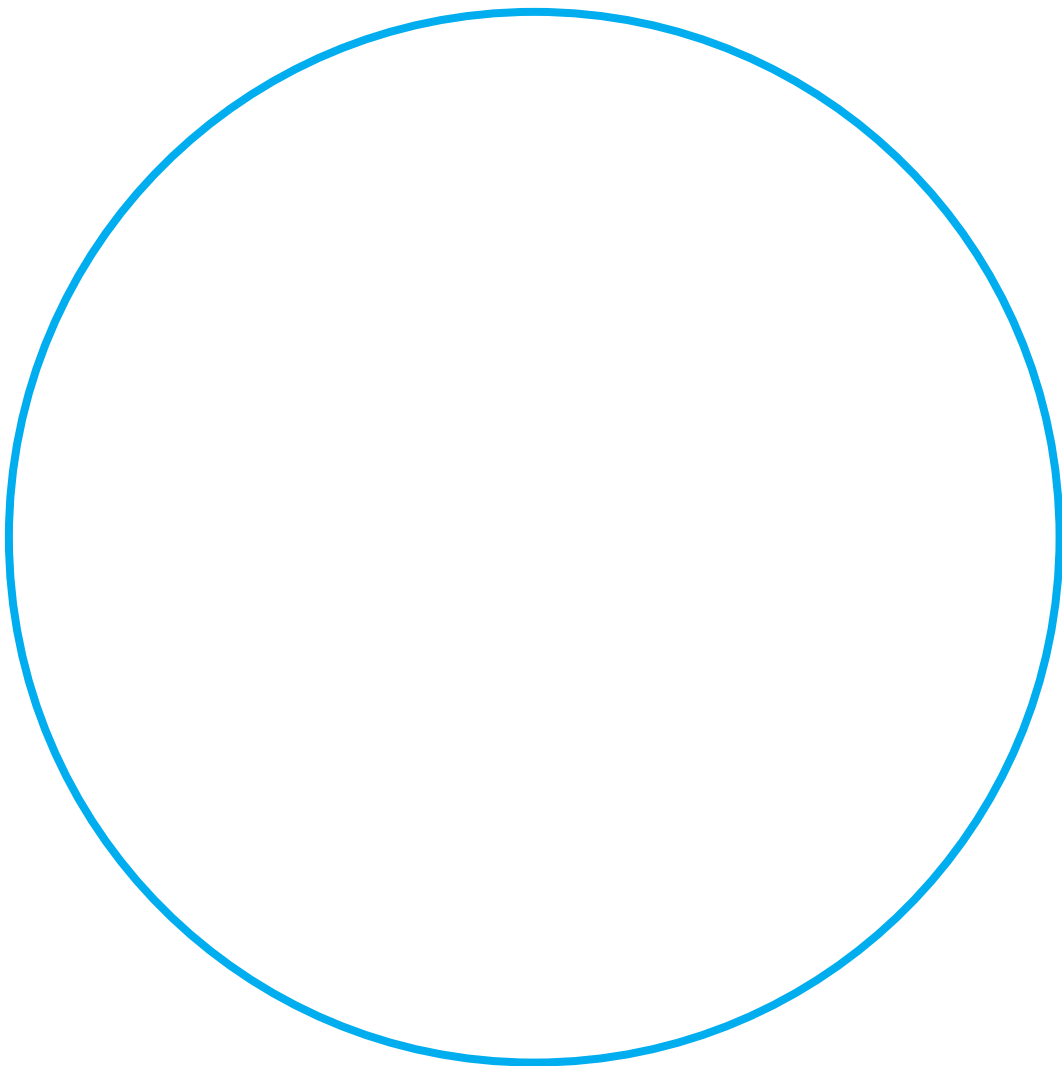
Írj a körbe olyan helyzeteket, mindennapos szituációkat, amelyekben segítségre szorulhat egy

IDŐS EMBER!

c)

Írj a körbe olyan helyzeteket, mindennapos szituációkat, amelyekben segítségre szorulhat egy

BETEG EMBER!

4. MELLÉKLET

Hallatlan

A)

A siket emberek gyakran eltávolodnak a halló többségtől, ezért leginkább egymás között töltik szabadidejüket. Ez egy külön kultúra, a siketkultúra kialakulásához vezetett.

Ehhez a kultúrához tartozik például, hogy jelnyelvet használnak, és hogy a nagyobb városokban van egy hely, ahol rendszeresen találkoznak egymással. Van jelnyelvi színjátszás is, és jellemzőek a jelnyelvi szavalókórusok.

A siket sportolók nem vesznek részt a paralimpián. Helyette saját világbajnokságukat, a siketlimpiát rendezik meg négyévente, az olimpiát követő évben. A magyar siket sportolók legtöbbször a Siketek Sport Klubja (SSC) tagja. Sok szép eredménnyel dicsekedhetnek több sportágban is. Nemzetközi szinten a siket sportolókat a Siketek Nemzetközi Sportegyesülete fogja össze.

A vak és gyengénlátó emberek éppúgy úsznak, síelnek és atletizálnak, mint a látók. Néhány más sportot, mint a krikettet és a golfot kialakították a vakok számára. A csörgőlabdát pedig kifejezetten nekik találták fel.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Siket>

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Vak>

B)

Munka

Nehéz azoknak az embereknek a helyzete, akik nagyon rosszul vagy sehogyan sem látnak, hiszen leginkább a látásunk segít minket tájékozódni a világban. Ezért a látássérülteknek és segítőiknek arra kell törekedniük, hogy csökkentsék ezt a hátrányt.

Minden ember számára fontos, hogy képes legyen saját munkájával eltartani magát, és ne szoruljon segílyre. Ha valaki nem lát, akkor nem tud fizikai munkát végezni, ezért tanulnia kell, és szakmát kell szereznie. A legelterjedtebb és legelfogadottabb szakmák a következők: irodai munkák, szövő, masszőr és persze a zenével kapcsolatos munkák: zenész, zeneszerző, zongorahangoló.

A vak emberek képernyőolvasók segítségével tudják használni a számítógépeket. Ezek hangosan felolvassák a képernyő tartalmát, vagy pontírásban jelzik ki. Tíz ujjal gépelnek, és egér helyett billentyűkombinációkat és kurzormozgató billentyűket használnak.

Közlekedés

A különféle eszközök használatával a súlyosan látássérült emberek egyedül is tudnak közlekedni. Megfelelő képzés után önállóan és biztonságosan közlekednek. Ismerős környezetben sokkal könnyebben tájékozódnak.

A fehér bot a vakok nemzetközi jelvénye. Kiterjeszti a felhasználó tapintását, de a vak ember sokkal inkább azokra a hangokra figyel, amit a különféle felületek megütésekor hall. Az akadályok felderítésére lassan ingatják maguk előtt.

Néhányan speciálisan képzett vakvezető kutyákat alkalmaznak. Jelzik a lépcsőket, és segítenek kikerülni az akadályokat. A repülésből vett hasonlattal: az ember a navigátor, aki tudja, hova kell eljutni és a kutya a pilóta, aki biztonságosan eljuttatja a célba.

A megfelelően kiképzett kövezet és a hangjelek megkönnyítik és biztonságosabbá teszik a látássérült gyalogosok átkelését.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Vak>

5. MELLÉKLET

Hol dolgozhat? – feladatlap

Hol dolgozhatnak szakképesítésüknek megfelelően a szociális szakmacsoport képviselői?
Húzd alá a tippjeidet!

ADÓHIVATAL

KRÍZISKÖZPONT

BANK

MAGÁNKLINIKA

BÖLCSŐDE

MENEKÜLTETÁBOR

CSALÁDSEGÍTŐ KÖZPONT

NYOMDA

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI IGAZGATÓSÁG

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

ÓVODA

GYERMEKNEVELŐ INTÉZET

ÖNKORMÁNYZAT

HAJLÉKTALANSZÁLLÓ

PSZICHIÁTRIA

IDŐSEK OTTHONA

REHABILITÁCIÓS KÖZPONT

ISKOLA

RENDŐRSÉG

KATONASÁG

SEGÉLYHÍVÓ KÖZPONT

KÓRHÁZ

SPORTTÁBOR

KÖNYVELŐIRODA

TÚZOLTÓSÁG

Te hol dolgoznál szívesen az aláhúzott munkahelyek közül?

.....

Miért?

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

6. MELLÉKLET

Változtatási stratégiák – helyzetleírás

Pár perc múlva kezdődik a gyermekkórház vezetőségi ülése. A helyszín lényegében a városi kórház egyik osztálya. Az itt ápolt gyerekek többségében kisebb-nagyobb mértékben értelmi sérültek.

Jellemző, hogy a nagyobb gyerekek székükhöz kötve ülnek a tévékészülékkel szemben, vagy az ágyukban fekszenek. A csecsemők az ágyaikban vannak elhelyezve. Az ágyuk oldalán egy-egy cumisüveg van felkötve oly módon, hogy a cumi a csecsemők szájába lóg. Az ápolónők kint a nővérhelyiségben szorgalmasan írnak valamit, miközben a gyerekek az ágyukban fekszenek, alszanak vagy játszanak.

Egy nővér és egy szociális gondozó szeretné megváltoztatni a részleg feltételeit. Az osztályvezető főorvos felkérte őket, hogy a mai vezetőségi ülésen kíséreljék meg kifejezni szempontjait és érdekeiket képviselni.

7. MELLÉKLET

VÁLTOZTATÁSI STRATÉGIÁK – SZEREPLAPOK I.

Ki kell vágni!

Gazdasági igazgató (szereplap)

Ön alapvetően menedzser beállítottságú. A kórházat gazdasági szempontból nézi, az ön fő célja, hogy csökkentse a kórház évek óta veszteséges költségvetését, rossz pénzügyi helyzetét. Ön elégedett az egészségügyi helyzetjelentéssel és a gyermekosztály főorvosának irányításával is, de erősen ragaszkodik ahhoz, hogy ne növeljék a személyzetet, az ott dolgozók létszámát.

A gyermekosztály főorvosa (szereplap)

Ön viseli gondját a kórház gyermekgyógyászati tevékenységének, és sosincs elég ideje a betegekkel foglalkozni, amióta annyi adminisztrációs munkája van, pl. az orvosok, nővérek irányítása, jelentések megírása. A város vezetése terjedelmes jelentéseket kér a kórház tevékenységéről, így az ön egyik legfontosabb feladata, hogy megfelelően részletezett jelentéseket adjon le határidőre. E jelentések miatt ön függ a nővérektől, hiszen az ő jelentéseiből írja a sajátjait.

Ettől a munkától szétszakítottnak érzi magát. Egyik oldalról azért, mert szeretne többet foglalkozni a betegekkel és munkatársaival, másik oldalról azért, mert erős nyomás nehezedik önre a város vezetése felől, hogy jól végezze a munkáját, a jelentéseket időben adja le, és a gyermekgyógyászat vezetését minél hatékonyabban lássa el a városban.

Ön hívta össze ezt az értekezletet, amit ön nyit meg ezekkel a szavakkal:

„Felkértük az osztály nővérét és szociális gondozóját, hogy jöjjenek el a mai értekezletre” – és ezzel rájuk néz, hogy vegyék át a szót.

A gyermekosztály főnővére (szereplap)

Ön már sok éve dolgozik a kórházban, és ez idő alatt főnővérré küzdötte fel magát, azaz ön a nővérek vezetője.

A gyerekosztályon egyre több a gyerek, és egyre nagyobb a zaj. Az újabb gyerekek hangosabbak és durvábbak annál, mint akikkel szívesen foglalkozik. Ön továbbra is itt dolgozik, mert a fizetése, vezető szerepe, a rangidőssége itt tartja.

Büszke önmagára, mert személyzete hatékony, ügyes a jelentések készítésében, amitől függ, hogy az orvosok a részleg sok gyermekét elláthassák. Nem szeretné, ha bármi is változna a nővérek munkáját illetően.

A gyermekosztály egy orvosa (szereplap)

Ön viszonylag új ember a kórházban, és ez az első értekezlet, amin részt vesz. Ezért még félti a helyzetét, pozícióját.

Önt bizonyos mértékig zavarja az, hogy nem kapnak elég figyelmet a beteg gyerekek, de nem akar „kilógni a sorból”, szeret együtt lenni a többiekkel és kivívni a főnökei elégedettségét.

Nővér (szereplap)

Két éve dolgozik a gyermekosztályon, és egyre elégedetlenebb azzal, ahogy a gyerekekkel bántak. Helytelennek tartja a gyermekápolási módszereket, amit itt alkalmaznak. Rossznak tartja, hogy a nővérek és a főnővér több figyelmet szentel a jelentések megírásának, mint a gyerekeknek.

Ön úgy érzi, hogy a helyzet javítható, és hogy bizonyos nyomásra a nővérek megmozgatása is elérhető. Bár nagy részük semmilyen változtatást nem szeretne, de ön örömmel fedezte fel, hogy a szociális gondozó hasonlóan gondolkodik, mint ön, szeretné fejleszteni, javítani a gyermekosztály munkáját. Ketten elhatározták, hogy a vezetőségi ülés tagjait rábírják valamilyen változtatásra.

A nővér kommunikációs stratégiája, stílusa

- Ha befolyásolni akar valakit, harcos, kényszerítő módon teszi, akár fenyegeti is őket. Gyakran felemeli hangját, belevág a másik szavába.
- Most is megpróbálja kideríteni, hogy ebből a helyzetből ki húz hasznot, kinek származik belőle anyagi haszna, és rámutat erre, sőt megfenyegeti, akire/akikre gyanakszik.

Szociális gondozó (szereplap)

Ön nem a kórházban dolgozik, hanem a családsegítő központban. A városban élők, a szülők gyakran panaszkodnak önnek, hogy rosszak a kórházi körülmények, és nem megfelelő a gondozás, korlátozzák a gyerekeiket a szabad mozgásban. Ön megérti, hogy nincs elegendő nővér ahhoz, hogy a gyermekekre több figyelmet szenteljenek, de képtelen megérteni azt, hogy a szülők miért nem tesznek semmit saját gyermekeik gondozása érdekében. Úgy látja, hogy a jelen lévő nővér azon kevesek egyike, akik egyetértenek önnel abban, hogy javítani kell a dolgokon a gyerekosztályon.

A szociális gondozó kommunikációs stratégiája, stílusa

- Ha befolyásolni akar valakit, harcos, kényszerítő módon teszi, akár fenyegeti is őket.
- Most is megpróbálja kideríteni, hogy ebből a helyzetből ki húz hasznot, kinek származik belőle anyagi haszna, és rámutat erre, sőt megfenyegeti, akire/akikre gyanakszik.

8. MELLÉKLET

VÁLTOZTATÁSI STRATÉGIÁK – SZEREPLŐK II.

Ki kell vágni!

Gazdasági igazgató (szereplő)

Ön alapvetően menedzser beállítottságú. A kórházat gazdasági szempontból nézi. Fő célja, hogy csökkentse a kórház évek óta veszteséges költségvetését, rossz pénzügyi helyzetét. Ön elégedett az egészségügyi helyzetjelentéssel és a gyermekosztály főorvosának irányításával is, de erősen ragaszkodik ahhoz, hogy ne növeljék a személyzetet, az ott dolgozók létszámát.

A gyermekosztály főorvosa (szereplő)

Ön viseli gondját a kórház gyermekgyógyászati tevékenységének, és sosincs elég ideje a betegekkel foglalkozni, amióta annyi adminisztrációs munkája van, pl. az orvosok, nővérek irányítása, jelentések megírása. A város vezetése terjedelmes jelentéseket kér a kórház tevékenységéről, így az ön egyik legfontosabb feladata, hogy megfelelően részletezett jelentéseket adjon le határidőre. E jelentések miatt ön függ a nővérektől, hiszen az ő jelentéseiből írja a sajátjait.

Ettől a munkától szétszakítottnak érzi magát. Egyik oldalról azért, mert szeretne többet foglalkozni a betegekkel és munkatársaival, másik oldalról azért, mert erős nyomás nehezedik önre a város vezetése felől, hogy jól végezze a munkáját, a jelentéseket időben adja le, és a gyermekgyógyászat vezetését minél hatékonyabban lássa el a városban.

Ön hívta össze ezt az értekezletet, amit ön nyit meg ezekkel a szavakkal:

„Felkértük az osztály nővérét és szociális gondozóját, hogy jöjjenek el a mai értekezletre” – és ezzel rájuk néz, hogy vegyék át a szót.

A gyermekosztály egy orvosa (szereplő)

Ön viszonylag új ember a kórházban, és ez az első értekezlet, amin részt vesz. Ezért még félti a helyzetét, pozícióját.

Önt bizonyos mértékig zavarja az, hogy nem kapnak elég figyelmet a beteg gyerekek, de nem akar „kilógni a sorból”, szeretne együtt lenni a többiekkel, és ki akarja vívni főnökei elégedettségét.

A gyermekosztály főnővére (szereplő)

Ön már sok éve dolgozik a kórházban, és ez idő alatt főnővérré küzdötte fel magát, azaz ön a nővérek vezetője. A gyermekosztályon egyre több a gyerek, és egyre nagyobb a zaj. Az újabb gyerekek hangosabbak és durvábbak annál, mint akikkel szívesen foglalkozik. Ön továbbra is itt dolgozik, mert a fizetése, vezető szerepe, a rangidősége itt tartja.

Büszke önmagára, mert személyzete hatékony, ügyes a jelentések készítésében, amittől függ, hogy az orvosok a részleg sok gyermekét elláthassák. Nem szeretné, ha bármi is változna a nővérek munkáját illetően.

Nővér (szereplő)

Két éve dolgozik a gyermekosztályon, és egyre elégedetlenebb azzal, ahogy a gyerekekkel bánnak. Helytelennek tartja a gyermekápolási módszereket, amit itt alkalmaznak. Rossznak tartja, hogy a nővérek és a főnővér több figyelmet szentel a jelentések megírásának, mint a gyerekeknek.

Őn úgy érzi, hogy a helyzet javítható, és hogy bizonyos nyomásra a nővérek megmozgatása is elérhető. Bár nagy részük semmilyen változtatást nem szeretne, de ön örömmel fedezte fel, hogy a szociális gondozó hasonlóan gondolkodik, mint ön, szeretné fejleszteni, javítani a gyermekosztály munkáját. Ketten elhatározták, hogy a vezetőségi ülés tagjait rábírják valamilyen változtatásra.

A nővér kommunikációs stratégiája, stílusa

- Ha befolyásolni szeretne valakit, először mindig megpróbálja feltárni, hogy kinek milyen gondolatai, érzései vannak az adott témával kapcsolatban.
- Meghallgatja a másik álláspontját véleményét.
- Gyakran kifejezi, ha egyetért az elhangzottakkal. Nyugodtan, higgadtan kommunikál.
- Ebben a helyzetben is megpróbálja feltárni azokat a gondolatokat, érzéseket, amelyeket az ön javaslatai keltenek az embereknél, és megpróbál ezekkel foglalkozni.

Szociális gondozó (szereplő)

Őn nem a kórházban dolgozik, hanem a családsegítő központban. A városban élők, a szülők gyakran panaszkodnak önnek, hogy rosszak a kórházi körülmények, és nem megfelelő a gondozás, korlátozzák a gyerekeiket a szabad mozgásban. Ön megérti, hogy nincs elegendő nővér ahhoz, hogy a gyermekekre több figyelmet szenteljenek, de képtelen megérteni azt, hogy a szülők miért nem tesznek semmit saját gyermekeik gondozása érdekében. Úgy látja, hogy a jelen lévő nővér azon kevesek egyike, akik egyetértene önnel abban, hogy javítani kell a dolgokon a gyermekosztályon.

A szociális gondozó kommunikációs stratégiája, stílusa

- Ha befolyásolni szeretne valakit, először mindig megpróbálja feltárni, hogy kinek milyen gondolatai, érzései vannak az adott témával kapcsolatban.
- Meghallgatja a másik álláspontját, véleményét.
- Gyakran kifejezi, ha egyetért az elhangzottakkal. Nyugodtan, higgadtan kommunikál.
- Ebben a helyzetben is megpróbálja feltárni azokat a gondolatokat, érzéseket, amelyeket az ön javaslatai keltenek az embereknél, és megpróbál ezekkel foglalkozni.

9. MELLÉKLET

VÁLTOZTATÁSI STRATÉGIÁK – SZEREPLŐK III.

Ki kell vágni!

Gazdasági igazgató (szereplő)

Őn alapvetően menedzser beállítottságú. A kórházat gazdasági szempontból nézi, az ön fő célja, hogy csökkentse a kórház évek óta veszteséges költségvetését, rossz pénzügyi helyzetét. Ön elégedett az egészségügyi helyzetjelentéssel és a gyermekosztály főorvosának irányításával is, de erősen ragaszkodik ahhoz, hogy ne növeljék a személyzetet, az ott dolgozók létszámát.

A gyermekosztály főorvosa (szereplő)

Őn viseli gondját a kórház gyermekgyógyászati tevékenységének, és sosincs elég ideje a betegekkel foglalkozni, amióta annyi adminisztrációs munkája van, pl. az orvosok, nővérek irányítása jelentések megírása. A város vezetése terjedelmes jelentéseket kér a kórház tevékenységéről, így az ön egyik legfontosabb feladata, hogy megfelelően részletezett jelentéseket adjon le határidőre. E jelentések miatt ön függ a nővérektől, hiszen az ő jelentéseiből írja a sajátjait.

Ettől a munkától szétszakítottnak érzi magát. Egyik oldalról azért, mert szeretne többet foglalkozni a betegekkel és munkatársaival, másik oldalról azért, mert erős nyomás nehezedik önre a város vezetése felől, hogy jól végezze a munkáját, a jelentéseket időben adja le, és a gyermekgyógyászat vezetését minél hatékonyabban lássa el a városban.

Őn hívta össze ezt az értekezletet, amit ön nyit meg ezekkel a szavakkal:

„Felkértük az osztály nővérét és szociális gondozóját, hogy jöjjenek el a mai értekezletre” – és ezzel rájuk néz, hogy vegyék át a szót.

A gyermekosztály főnővére (szereplő)

Őn már sok éve dolgozik a kórházban, és ez idő alatt főnővérré küzdötte fel magát, azaz ön a nővérek vezetője.

A gyerekosztályon egyre több a gyerek, és egyre nagyobb a zaj. Az újabb gyerekek hangosabbak és durvábbak annál, mint akikkel szívesen foglalkozik. Őn továbbra is itt dolgozik, mert a fizetése, vezető szerepe, a rangidőssége itt tartja.

Büszke önmagára, mert személyzete hatékony, ügyes a jelentések készítésében, amitől függ, hogy az orvosok a részleg sok gyermekét elláthassák. Nem szeretné, ha bármi is változna a nővérek munkáját illetően.

A gyermekosztály egy orvosa (szereplap)

Ön viszonylag új ember a kórházban, és ez az első értekezlet, amin részt vesz. Ezért még félti a helyzetét, pozícióját.

Önt bizonyos mértékig zavarja az, hogy nem kapnak elég figyelmet a beteg gyerekek, de nem akar „kilógni a sorból”, szeret együtt lenni a többiekkel és kivívni a főnökei elégedettségét.

Nővér (szereplap)

Két éve dolgozik a gyermekosztályon, és egyre elégedetlenebb azzal, ahogy a gyerekekkel bánnak. Helytelennek tartja a gyermekápolási módszereket, amit itt alkalmaznak. Rossznak tartja, hogy a nővérek és a főnővér több figyelmet szentel a jelentések megírásának, mint a gyerekeknek.

Ön úgy érzi, hogy a helyzet javítható, és hogy bizonyos nyomásra a nővérek megmozgatása is elérhető. Bár nagy részük semmilyen változtatást nem szeretne, de ön örömmel fedezte fel, hogy a szociális gondozó hasonlóan gondolkodik, mint ön, szeretné fejleszteni, javítani a gyermekosztály munkáját. Ketten elhatározták, hogy a vezetőségi ülés tagjait rábírják valamilyen változtatásra.

A nővér kommunikációs stratégiája, stílusa

- Határozott véleménye van, de tart a főnővértől és attól, hogy elbocsátják.
- Bár ön szerette volna ezt az értekezletet, de a most egy kicsit megrettent és elbizonytalanodott.
- Meghallgatja a másik álláspontját, véleményét.

Szociális gondozó (szereplap)

Ön nem a kórházban dolgozik, hanem a családsegítő központban. A városban élők, a szülők gyakran panaszkodnak önnek, hogy rosszak a kórházi körülmények, és nem megfelelő a gondozás, korlátozzák a gyerekeiket a szabad mozgásban. Ön megérti, hogy nincs elegendő nővér ahhoz, hogy a gyermekekre több figyelmet szenteljenek, de képtelen megérteni azt, hogy a szülők miért nem tesznek semmit saját gyermekeik gondozása érdekében. Úgy látja, hogy a jelen lévő nővér azon kevesek egyike, akik egyetértenek önnel abban, hogy javítani kell a dolgokon a gyerekosztályon.

A szociális gondozó kommunikációs stratégiája, stílusa

- Határozott véleménye van, de tart a főnővértől és attól, hogy elbocsátják.
- Bár ön szerette volna ezt az értekezletet, de a most egy kicsit megrettent és elbizonytalanodott.
- Meghallgatja a másik álláspontját, véleményét.

10. MELLÉKLET

A nap kedvence – értékelőlap

A mai nap kedvenc feladata(i) számomra:

..... voltak,
mert

A legtöbb csoporttagnak véleményem szerint a(z)

..... játék tetszett,
aminek szerintem az az oka, hogy

A legtöbb hasznos információm a(z)

..... elnevezésű
gyakorlatból származott.

Össességében éreztem magam.

Ez kerüljön a portfóliódba!

